

Číslo 3

Anketa
názory na podporu bývalých vězňů

Finanční otázky
výživné, půjčky, exekuce

Bytová otázka

Možnosti zaměstnání
u nás i v zahraničí

Vaše příběhy a osudy

VĚZEŇSKÝ OBČASNÍK

Informace a zajímavosti pro ty,
kdo jsou momentálně ve vězení
a později nemají v plánu se sem
vrátit...

Iniciativa Společenství
EQUAL

Tento projekt je spolufinancován
Evropským sociálním fondem EU
a státním rozpočtem České republiky.

Vydává Koalice ŠANCE

Vážení čtenáři,

jíž potřeby máte možnost se setkat s Vězeňským občasníkem, který jsme připravili v rámci činnosti Koalice Šance. Hlavním cílem bylo pomoci lidem opouštějícím výkon trestu k úspěšnému návratu do společnosti. V současné době projekt končí a my hledáme nové prostředky na naši činnost. Doufáme, že budeme úspěšní, a tím pádem se opětovně setkáme se všemi, kteří naši pomoc potřebují a dokáží ji smysluplně využít.

Mám nyní jedinečnou možnost zhodnotit výsledky projektu a vyjádřit vlastní subjektivní pocity, které jsem během působení v projektu získala. To, co momentálně převažuje, je zisk ze setkání s báječnými lidmi. Měla jsem možnost se seznámit s lidmi, jejichž hlavní předností byla obrovská dávka tolerance k chybám a omylům druhých. Teď mám na mysli kromě koaličních partnerů projektu ŠANCE také pracovníky z probační služby, kurátory i vedení a zaměstnance jednotlivých věznic. Spoustu inteligentních a příjemných lidí, kteří navždy zůstanou v mé duši, jsem ale poznala i mezi odsouzenými, ať už z ženské, či mužské věznic.

Chtěla bych poděkovat především těm, kteří nezklamali moje nebo spíš naše přesvědčení, že vždy existuje cesta zpátky. Že i mezi vězni existují hodnoty, jako je přátelství, ohleduplnost k dětem a schopnost soucítění s druhým. Neříkám, že to je u všech, ale chci věřit, že těmito hodnotami oplývá většina z vás. Chtěla bych poděkovat všem odsouzeným, kteří nám napsali a vylíčili svoje životní osudy. Vážím si i kritických připomínek, které nám udávají směr, jak pokračovat v práci a kde se vyvarovat omylů. Nesmím zapomenout ani na zaměstnavatele, kteří to riskli a naše klienty vzali do práce. Úspěšnost takového počínání byla tak padesát na padesát. Přesto to nevzdávají a dovoluji si vyslovit nepokrytý obdiv k těm, kteří to zkouší znovu a znovu. V neposlední řadě musím vyzvednout obyčejné lidi, jako jsou Kája, Dan, Roman, František, David, Alenka a další, kteří přijali náročnou práci a přes všechny potíže v ní zůstali. Stali se tím pádem i naším motorem a signálem vůči společnosti, že jsme ani my nepracovali nadarmo.

Ava Tvarůžková

Koaličními partnery v projektu ŠANCE jsou:

Sdružení pro probaci mediaci v justici Praha
o.s. Mosty
Občanská poradna Nymburk
Probační a mediální služba ČR
Český helsinský výbor
Vězeňská služba ČR
Úřad práce v Mostě
Střední škola technická Most
Armáda spásy

Projektu se zúčastnilo: 122 klientů
Bylo vyskoleno: 24 mentorů
Zaměstnaní získalo: 41 klientů

Obsah

Vaše slova	2
Anketa	3
Neplacení výživného	4
Exekuce majetku; Poučte se z našich chyb	5
Otázky pro právníka	6
Konečně nový zaměstnavatel (jaké doklady ho budou zajímat?) ...	7
Kde je možné se bezplatně obléknout? Kam na polévku?	8
Řešíte bytovou otázku?	8
Nový prostor	9
Vydělejte si peníze; Nežádanější profese v ČR.....	10
Není mnoho takových míst... ..	10
Inzeráty.....	11
Práce v EU.....	12
Irsko versus práce pro Čechy.....	13
Vaše příběhy	14, 15
K zamyšlení	16
Dejte člověku moc	16
Probační a mediální služba ČR	17
Zajímavosti (vážně)	18
Zajímavosti (lehkovážně)	19
Murphyho zákony.....	19

Vaše slova k občasníku a k činnosti reg. centra

Pavel Vambora

Po přečtení vašeho časopisu jsem se rozhodl pro spolupráci s vaším projektem Šance. Jelikož jsem již docela dlouhou dobu zde ve věznicí Bělušice, mám z toho docela obavy, protože se vše změnilo.

Tomáš Bakula

Je úžasné, že vydáváte takový „občasník“ a že nám vězňům pomáháte! V životě jsem se zatím setkal spíše s opakem! Proto vám také patří můj dík!

Václav Měšťák

Na Vašem časopisu se mi moc zamlouvá, že se snažíte pomoci nám odsouzeným, kteří už dostali rozum, alespoň v tom smyslu, že jakékoliv páchaní trestných činů je špatné a roky strávené ve vězení nelze vrátit a rozhodně nelze vykompenzovat žádnou finanční částkou.

Pavel Vambora

Za Vaši ochotu Vám děkuji i za ostatní odsouzené, co pro nás děláte.

Jan Varvarik

Věřím, že mi dokážete pomoci a zároveň chápete, že již nemám nikoho a také nic, na koho bych se mohl obrátit.

Marie Černá

...pro mne je důležité, že vlastně po velmi dlouhé době přeci jenom existuje někdo, kdo před sebou nemá škatulky a já jsem v jedné z nich. Ta škatulka nese nadpis „Podvodnice-kriminálnice“.

Jiří Měšťák

Mnoho lidí se stydí požádat o pomoc, protože se již po propuštění setkali s opovržením a nepochopením, že existuje někdo, kdo nemá kam jít a má jen pár korun na cestu. Ten člověk ani nemá sílu bojovat se zcela banálníma věcmi, které „normální“ člověk koná zcela automaticky. Já bych o tom mohl hodně napsat, protože jsem něco zažil i na vlastní kůži. Ale mé trable jsou jen jehlou v kupce sena...

František Kováč

Díky něžným bytostem z projektu Šance jsem se znovu začal po velké době cítit jako člověk. Dalí mi možnost a šanci znovu začít žít. Nejvíce oceňuji, že neslibují to, co nemůžou udělat.

Milena Černá - ohlas na korespondenční poradenství:

Přemýšlela jsem nad vším, co píšete, a hlavně mě zaujalo, že Vás zajímá naprosto vše, nad vším se zamýšlíte. Ale co je na tom asi nejdůležitějšího, je to, že hledáte řešení.

Anketa

1. Jaký je váš názor na poskytování podpory lidem, kteří se vracejí z vězení?

2. Jak by společnost mohla předejít tomu, aby pachatelé opakovali svou trestnou činnost?

Hana
zdravotní sestra

1. Myslím si, že pro každého člověka, když je uzavřený dlouho na jednom místě nebo kdekoliv v izolovaném prostředí je těžké se aklimatizovat. Proto si zaslouží, něco nového se naučit.

2. To záleží na povaze trestného činu. Pro vrahy bych znovu nastolila smrt smrti. Těm dalším pracovní tábory, tvrdé veřejně prospěšné práce, výpomoc na lůžkových oddělení, tak aby viděli utrpení, např. hospic.

Jitka
finanční manažerka

1. Odlišila bych přístup k prvotrestaným a k recidivistům. Prvotrestaným a mladistvým by se mělo věnovat znatelně více pozornosti i pomoci. Domnívám se, že recidivisté této pomoci spíše zneužijí.

2. Těžko říci - co „zvenčí“ ze strany společnosti může pomoci? Změna musí přijít „zvnitřku člověka“, člověk musí začít přemýšlet sám nad sebou. Snížit očekávání, získat smysl pro realitu. Mám pocit i osobní zkušenost, že tihle lidi často chtějí buď všechno nebo nic. Mají vysoká očekávání a je těžké je snížit. Podle mě hraje velkou roli výchova a vrozené dispozice. „Zvenku“ může pomoci snad jen podpora rodiny, příbuzenstva, přátel. U mužských možná může pomoci najít si přítelkyni a založit si rodinu? Ve význam pomoci ze strany širší společnosti příliš nevěřím.

Michaela
prodavačka

1. Nevidím v tom smysl. Nějakým násilníkům bych nepomáhala, nechala bych je tam na doživotí.

2. Nechat je v tom vězení nebo zavést tělesné tresty, uříznout prst nebo tak něco.

Lubomír
voják z povolání

1. Všichni lidé, odsouzení, kteří se chtějí vrátit do normálního života, mají právo aby jim ostatní lidé pomá-

hali vrátit se zpátky do civilního života. Ovšem, udělali chybu za kterou pykali, nestojí to na tom, že zůstanou v kriminále, můžou se vrátit, nabrat ten správný směr. Pomáhání je na prvním místě a je to dobrá věc. Je důležité vědět, že někdo na ně v daném sektoru čeká, kdo jim pomůže. Oni to potřebují, potřebují najít podporu druhého člověka. Ti co pomáhají, jim dávají sílu.

2. Podle toho co spáchal. Když udělal blbost, tak ho nechat, ať si to odpracuje. Zabije - pak mu dát pocítit, že ten život není jednoduchý. Nejsem pro trest smrti, jako v amerických filmech, ale měl by za to pocítit i špatné stránky života. Ten co si trest odpyká, by měl dostat druhou šanci. Pokud promarní i tu druhou šanci, tak mu není pomoci, pak by se mu to mělo dát najevo..

Marie
na mateřské dovolené

1. Nemá, měli by tam spíš zůstat než se vracet zpátky.

2. Ne, ti co udělají něco špatného jednou, udělají to i podruhé.

Josef
řidič

1. Nevím proč by se jim mělo pomáhat. Oni si to nezaslouží a ani to neocení. My jsme plátcí. Oni si válejí

za naše peníze. Nic nemusí dělat. Mají postel, vždy teplé jídlo a střechu nad hlavou a my? My musíme chodit do práce jinak nemáme na jídlo a na střechu nad hlavou. To není trest. Měli by makat - jak to bylo dřív. Vykonávat tvrdou práci, aby si to přišťe rozmysleli.

2. Co by je napravilo? Hlavně ať pořádně pracují! Všichni musejí pracovat, tak proč by měli právě oni být výjimkou.

Maruš
nezaměstnaná

1. Já v tom smysl vidím, ale podle druhu trestného činu - v tom smyslu, že když třeba zabije v afektu nebo s úmyslem třeba pro

peníze, tomu bych nepomáhala.

2. Tresty jsou moc mírný, někdo něco ukradne a dostane víc než ten kdo zabije. Bylo by třeba dát tresty do pořádku - přísnější tresty by recidivě zabránily - víc by se báli a taky by měla být povinnost pracovat. Některým vězňům to snad vyhovuje, mají to jak dovolenou.

Petr
vychovatel

1. Určitě ano. Podpora je potřebná pro všechny, co o to stojí, bez výjimky.

Pro společnost je podle mě levnější investovat do toho pomoci jim v začátku než zase napravovat jejich chyby a dál je zavírat a živit.

2. Je potřeba je rekvifikovat, pomoci jim při získání nějaké práce, ve které by se mohli seberealizovat a na život si vydělat, aby nebyli nucený žít někde na okraji společnosti a žít se loupežnými přepadeními, krádežemi. Je potřeba jim otevřít nové obzory, ukázat jim, že život není jen o uspokojování vlastních potřeb.

Jarmila
zdravotní sestra

1. Myslím si, že u 99 % je úplně zbytečné, aby jim někdo pomáhal, nechtějí se zařadit do společnosti, vyhovuje jim, že se nemusejí starat

o bydlení, stravu, jen ať se stará stát. Říkají, že jim nic jiného nezbyvá, ale pravda je ta, že se nechtějí přizpůsobit. Hned co je pustí, spáchají stejný čin nebo něco podobného, jenom aby se dostali do stejného pohodlí. Hlavně v zimě.

2. Tvrdší podmínky - tvrdě pracovat, žádné vycházky, televize, video, prostě by jen makali a makali a hlavně, aby se jim tam tak nelíbilo. Důležité je, aby si tam vydělali na pobyt a jídlo a aby to nešlo ze státní pokladny.

Neplacení výživného

- rizika, řešení

Paragraf 213 trestního zákona - „zanedbání povinné výživy“ - trestný čin, který je spíše doménou mužů. V ČR za tento paragraf trestáno cca 10 000 osob, přesto je mezi vězni spíše bagatelizován.

Podstata vyživovací povinnosti spočívá především v povinnosti rodiče přispívat na výživu svých dětí, jejich výchovu a uspokojování jejich potřeb (může se však také jednat o vyživovací povinnost mezi manžely navzájem, dále budeme hovořit o výživě a výchově dětí), a to s tím cílem, aby byla jednak dětem zaručena stejná nebo podobná životní úroveň jako jejich rodičům, jednak zaručena odpovídající míra péče ze strany rodičů a též pravidelný kontakt či vztah s rodiči. Důležité je tedy zdůraznit, že se jedná o povinnost rodiče vůči dítěti, nikoliv vůči manželce/ovi nebo družce/hovi. Z našich zkušeností vyplývá, že zvláště otcové mají často dojem nespravedlnosti z toho, že by měli, typicky po rozvodu, posílat peníze své bývalé manželce a neplacení výživného tak vnímají jako způsob „boje“ s ní. Taková představa není zcela správná - **vyživovací povinnost vůči dítěti není určena bývalé manželce, nýbrž právě potomkovi, jemuž má otec povinnost (a to nejen právní, ale především morální) zajistit základní potřeby a míru životní úrovně, a tím dostát odpovědnosti vzniklé mu zplozením dítěte.**

Následky neplnění této povinnosti mají tři roviny:

1. vznik dluhu na výživném
2. riziko trestněprávního postihu
3. zachování povinnosti platit tzv. běžné výživné

Je přitom důležité si uvědomit, že tyto tři roviny existují současně vedle sebe, tedy např. odsouzení za trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 213 trestního zákona neovlivňuje další trvání dluhu na nezaplaceném výživném (jakkoliv tedy došlo k odsouzení, lze nadále vymáhat dlužnou částku) a zároveň nemá vliv na trvání povinnosti hradit další měsíční splátky na výživné. Proto je mylné se domnívat, že pokud jsem odsouzen, nebudu muset dluh uhradit. Obdobně je důležité myslet na fakt, že pokud uhradím dluh na výživném, musím nadále platit další měsíční splátky (a pokud je platit nebudu, znovu na mně budou moci být vymáhány, stejně jako se znovu vystavuji riziku trestního stíhání).

Kdy se jedná o trestný čin?

Již bylo zmíněno, že vyživovací povinnost je nejenom vyjádřením povinnosti platit výživné, ale též starat se o své dítě a přispívat na jeho výchovu a potřeby. Ačkoliv tedy neplacení výživného vypadá jako

běžný dluh (a jeho trestnost může vyvolávat dojem, že se jedná o zakázané věznění pro dlužníky), trestným je takové jednání právě proto, že otec neplatící výživné se především vyhýbá morální odpovědnosti za své dítě. Typickým příkladem zanedbání povinné výživy je situace, kdy otec neplatí výživné vůbec nebo v nižší částce než stanovené rozhodnutím soudu (v rozvodovém řízení). Je třeba říct, že trestným mohou být i jiná jednání, např. odmítání pečovat o dítě a být s ním ve styku, placení výživného v minimální výši, ačkoliv majetkové poměry otce jsou mnohem vyšší (např. formálně vzato je v evidenci úřadu práce, fakticky však na černo podniká, bydlí ve vile, má luxusní automobil atd.).

Zákon nestanoví přesnou hranici toho, kdy už se jedná o trestný čin. Za typickou (a v soudní praxi užívanou) mez lze považovat neplacení výživného po dobu 6 měsíců. Přitom se posuzuje každý případ samostatně - není tedy pravdou, že by se otec vždy vyhnul své povinnosti, pokud bude každý měsíc zasílat dítěti nějakou minimální částku (důležité je, kolik peněz na výživu skutečně přispívá, jaký je tedy jeho příjem, majetek atd.).

Základní omyly při úvaze, jak se výživnému (a možností odsouzení) vyhnout

- co tedy není důvodem pro osvobození od vyživovací povinnosti:

- každý měsíc posílám alespoň minimální částku, např. 100 Kč (nebude to trestné, pokud víc peněz zkrátka nemám; důležité je, kolik peněz na výživu skutečně přispívá, jaký je tedy jeho příjem, majetek atd.). a **POZOR:** nezaplacený zbytek zůstává mým dluhem!!

- výživné sice neplatím, ale dítěti dávám dárky, zvu ho na oběd, kupuji mu lístky do kina atd. (na trvání mé vyživovací povinnosti to nemá vůbec žádný vliv; mj. matka dítěti běžně poskytuje stejná plnění)

- abych nemusel platit tak vysoké výživné, změním zaměstnání, začnu pracovat na černo, dám výpověď a stanu se nezaměstnaným nebo ve výkonu trestu odmítnu pracovní zařazení (takové jednání je typickým vyhýbáním se povinnosti a odpovědnosti, samo ukazuje na to, že nechci výživné platit a v trestním řízení se naopak může obrátit proti mně)

- výživné neplatím, protože matka prohlásila, že o něj nemá zájem (výživné je určené dítěti, nikoliv matce, a nároku na něj se nelze vzdát - takové prohlášení matky nemá žádný právní význam a od povinnosti mě neosvobozuje) **POZOR: o jakémkoliv změně výše výživného nebo osvobození od povinnosti ho hra-**

dit může rozhodnout jedině soud, bez soudního rozhodnutí se povinnosti nezbavím a můžu být trestně stíhán!

- výživné za mě platí někdo jiný, např. mí rodiče (vyživovací povinnost je čistě mojí odpovědností, nezbaví mě tedy trestnosti, pokud dluhy platí někdo jiný; dluh vůči dítěti však v tomto případě samozřejmě nevzniká)

- dítě je v ústavní výchově, např. dětském domově, který vyživovací povinnost přejímá (výživné v tom případě zasílám na účet dětského domova, jinak jsem stejně trestně odpovědný, jako kdybych ho měl posílat matce)

Základním doporučením v této souvislosti je: budu výživné platit sám ve výši určené soudem, pokud ho platit nemohu, spojím se s matkou dítěte (nebo dítětem, je-li zletilé), budu je informovat o svých možnostech a jakoukoliv dohodu o změně povinnosti předložím soudu ke schválení.

Co se děje s dluhem na výživném?

Dluh na výživném je dluh jako každý jiný. Pokud tedy výživné neplatím nebo platím menší splátky, než mám, je možné, aby na mně bylo matkou (zákonným zástupcem dítěte) nebo dítětem vymáháno, a to včetně úroků z prodlení, prostřednictvím soudu a exekuce.

Jak postupovat

(nemám dostatek peněz; nevím, kam výživné posílat; nechci přitom být trestán nebo se vystavovat riziku exekuce)?

- komunikovat s manželkou/družkou, informovat ji o všech změnách, případně žádat o dohodu o úpravě vyživovací povinnosti + zároveň platit výživné podle svých možností

- podat návrh na úpravu výživného (snížení nebo osvobození s ohledem na možnosti a majetkové poměry) nebo návrh na schválení dohody o úpravě výživného adresované soudu, který povinnost stanovil

- pokud neznám adresu, kam výživné posílat - posílat do úschovy soudu, který ve věci rozhodoval

Všechny tyto kroky je nutné činit během celého výkonu trestu odnětí svobody, neodkládat je na dobu po propuštění. Znovu upozorňuji, že jakákoliv dohoda nebo prohlášení manželky/družky mě neosvobozuje od povinnosti platit výživné - osvobození, změna výše výživného apod. musí být vždy potvrzeno nebo rozhodnuto soudem!!

Zpracoval: František Valeš, ČHV

Exekuce majetku > co vám exekutor nesmí zabavit

Každý ví, že smyslem exekučního řízení je účinné a co nejrychlejší uspokojení nároků věřitele. Málokdo však ví, že zákon poskytuje určitou ochranu i dlužníkovi. Tomu nesmějí být zabaveny věci, které jsou pro něj či jeho rodinu životně nezbytné. Jedná se o okruh věcí, na které se exekuce nevztahuje, přestože náleží dlužníkovi a zisk z jejich prodeje by mohl být použit na uspokojení vymáhané pohledávky.

Věci nepodléhající exekuci

Věci ve vlastnictví dlužníka, které nepodléhají exekuci, jsou obecně vymezeny v prvním odstavci ust. § 322 OSŘ. Z exekuce jsou vyloučeny:

- věci, které dlužník **nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny** nebo k plnění svých pracovních úkolů,
- věci, jejichž prodej by byl v rozporu s **morálními pravidly**.

Toto obecně vymezení blíže upřesňuje druhý odstavec téhož zákonného ustanovení, kde jsou uvedeny **příklady věcí**, které jsou takto vyloučeny z exekuce:

- běžné oděvní součásti a obvyklé vybavení domácnosti,
- snubní prsten a jiné předměty podobné povahy,
- zdravotnické potřeby a jiné věci, které

dlužník potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,

- hotové peníze do částky 1 000 Kč.

Je-li dlužník podnikatelem, pak jsou z exekuce vyloučeny rovněž i věci, které dlužník **nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti**. Má-li však být uspokojena pohledávka věřitele, v jehož prospěch vážne na těchto věcech **zástavní právo**, pak tyto věci exekučnímu postihu neuniknou.

Pokud by si někdo na základě výše uvedených informací myslel, že například barevný televizor nepodléhá exekuci, protože patří mezi „obvyklé vybavení domácnosti“, byl by na velkém omylu. Soudní praxe totiž má tendenci vykládat pojem „obvyklé vybavení domácnosti“ velice přísně. Stejně striktně soudy posuzují i otázku, jaké věci dlužník nezbytně nutně potřebuje ke svému podnikání.

Dlužníkovy věci, které tvoří obvyklé vybavení domácnosti

Exekuci nepodléhají pouze takové věci, tvořící obvyklé vybavení domácnosti, které jsou pro dlužníka či členy jeho rodiny **nezbytně potřebné**. I když jsou tedy dotyčné věci součástí tzv. obvyklého vybavení domácnosti, nejsou z výkonu rozhodnutí vyloučeny, jestliže jsou současně věcmi

k uspokojování dlužníkových potřeb zbytečnými.

Základním hlediskem pro určení toho, zda věci zahrnuté do soupisu mohou být prodány v dražbě, je jejich nezbytnost při uspokojování hmotných potřeb povinné a její rodiny; ve vztahu ke konkrétním poměrům povinné platí, že **výkonem rozhodnutí nelze postihnout jen takový majetek, který slouží k uspokojování základních životních potřeb** dlužníka a jeho rodiny.

Obvyklé vybavení domácnosti tedy znamená nezbytné vybavení domácnosti

Co je součástí nezbytného vybavení domácnosti a co tedy v žádném případě nemůže být zabaveno, zákon výslovně nestanoví ani to nelze jednoznačně dovodit ze soudní praxe (vždy se toto posouzení odvozuje od konkrétních okolností případu). Pro inspiraci je možné čerpat ze slovenské právní úpravy (která ostatně vychází ze společné, československé soudní praxe). Dle slovenského zákona č. 233/1995 Z.z., exekučný poriadok (§ 115) je nezbytným vybavením domácnosti: postel povinného a jeho rodinných příslušníků, stůl, židle v počtu rodinných příslušníků, lednice, sporák, vařič, topení, palivo, pračka, peřiny a povlečení, běžné kuchyňské nádobí, rádiopřijímač.

Eva Láďová

Poučte se z našich chyb

Jmenuji se Jan. Po listopadu '89 jsem se vrhl po hlavě do podnikání. Vzal si tehdy úvěr na fax za 15 tisíc. Leasingová společnost zkrachovala, tak jsem si s placením nedělal těžkou hlavu. Po pěti letech soud rozhodl, že mám zaplatit 160 000 korun. Tím vše začalo. Velká zakázka, která mne měla dostat z problémů, nevyšla. Den před odevzdáním mi práci zničil počítačový vir. Bohužel jsem neměl zálohovano – důvěra klienta i peníze byly pryč.

Mezitím jsem si pořídil úvěrovou kartu a na ní po nějaké době jsem udělal dluh 20 000 korun. Paradoxně jsem se potom stal zaměstnancem firmy, která mi kartu půjčila. Měsíční příjem jsem měl tehdy slušný, kolem 40 000 korun. Nesplatil však nic. Bydlel jsem mimo Prahu, měl jsem výdaje s nájmem a koupil si auto... Pak začal kolotoč: pár výhodných zaměstnaneckých úvěrů, vážné problémy se zdravím dcerky, bankovní úvěr u ČSOB...

Začal jsem znovu podnikat, lépe řečeno, myslel jsem, že podnikám. Namísto toho si mne vybrali jako bílého koně. Vyvázl jsem našťásti živ a zdrav, jen dluh se zvýšil o čtvrt milionu.

Tento kruh snad neskončí.

Jmenuji se František. Své peníze jsem nikdy neuhlídal, měl jsem s tím ohromné problémy. Finanční potíže začaly po rozvodu a dovedly mě k půjčce. Půjčoval

jsem si po malých částkách, zato skoro všude. U největší půjčky nastal problém. Poskytla mi ji společnost Profireal – 54 tisíc korun. Měl jsem vrátit i s úroky 70 tisíc. Splácel jsem podle dohody až do chvíle, kdy jsem změnil zaměstnání a od nového zaměstnavatele nedostával mzdu. Přestávka byla jen čtyři měsíce.

Profirealu jsem své problémy nahlásil, bohužel ne doporučeným dopisem.

Také jsem se v té době přestěhoval. Následovala další série splátek, pak pauza a na závěr jsem jednorázově dluh doplatil. Celkovou částku jsem uhradil dokonce o několik měsíců dřív, než určoval původní splátkový kalendář. Věřitel mi telefonicky sdělil, že závazek je uhrazen, písemně mi však nic nepotvrdil.

K mému překvapení mi mezitím začala exekuce na plat. U soudu jsem nebyl, nevěděl jsem o něm, protože jsem se přestěhoval a obsílka mě nezastihla. Měsíčně mi z výplaty zbylo 6 800 korun, což v Praze není moc k žití. Odvolal jsem se, psal ombudsmanovi. Profireal na dotazy nereagoval, ani po telefonu se mi nikdy nepovedlo sehnat někoho kompetentního.

Po roce od chvíle, kdy jsem zaplatil navíc 67 tisíc korun, mi poslal exekutor peníze zpět s tím, že soud rozhodl o neplatnosti exekuce. Ale ve stejný den jsem obdržel od věřitele kartičku s krátkým oznámením bez bližšího vysvětlení, že stále dlužím 686 tisíc korun. Tento kruh snad neskončí.

Tamara Mišovicová

Otázky pro právníka

1) *Prosím o radu – jak můžu před nástupem do vězení ošetřit další užívání bytu? Jak zamezit vzniku dluhu na nájemném?*

Předně je nutné si uvědomit, že po celou dobu výkonu trestu nájemní vztah trvá (neskončí-li způsobem předvídaným zákonem) a je spojen s příslušnými právy a povinnostmi nájemce, zejména s povinností platit nájemné (a to včetně případného vzniku a nárůstu dluhu na nájemném) a s možností výpovědi z nájmu pouze ze zákonných důvodů (např. nezaplacení nájemného za 3 měsíce, neuzívání bytu bez vážných důvodů), případně s přivolením soudu, a s příslušnou bytovou náhradou.

Základní doporučení pro nájemce nastupujícího do VTOS (případně do výkonu vazby) je **dohodnout se s pronajímatelem (vlastníkem bytu)**, tedy informovat ho o skutečnosti, že po určitou dobu nájemce nemůže být řádně užívat a platit nájem a zároveň ho žádat o úlevy, resp. o nestandardní úpravu nájemního vztahu. Takto může nájemce navrhnout např.:

- odložení splatnosti nájemného nebo splácení nájemného v nižších částkách dle splátkového kalendáře (povinnost platit nájemné trvá, nájemce bude muset nájemné za celou dobu VTOS uhradit; pokud bude plnit podmínky takové dohody, nenaroste mu však dluh na nájemném o poplatek z prodloužení)
- snížení výše nájemného po dobu výkonu trestu (šance, že pronajímatel na takovou úpravu přistoupí, velmi záleží na „dobrých vztazích“ nájemce a pronajímatele)
- přenechání bytu k užívání pronajímatelem po dobu VTOS a zároveň uzavření smlouvy o budoucí smlouvě nájemní (na základě takové úpravy se nájemní vztah ukončí dohodou, pronajímatel může být pronajímatel jiným osobám, aniž by musel splnit zákonné podmínky výpovědi, zároveň se však zaváže, že po skončení výkonu trestu uzavře novou nájemní smlouvu a byt mu znovu přenechá)
- nájemné bude za nájemce

platit někdo jiný, případně někdo bude ručit za nájemce (tzn. nájemné bude platit nájemce, pokud by se dostal do prodloužení, pronajímatel bude uhrazení nájemného požadovat na ručiteli)

- *požádat o uzavření nájemní smlouvy na dobu neurčitou, resp. prodloužení sice na dobu určitou, avšak v trvání VTOS – pokud se dosud jednalo o nájem na dobu určitou (u nájmu na dobu určitou končí nárok nájemce na užívání bytu uplynutím doby, aniž by pronajímatel musel splňovat podmínky pro výpověď; může se tak stát, že během VTOS takto zanikne nájem automaticky).*

Jakákoliv dohoda o změně nájemní smlouvy musí mít písemnou formu, jinak je neplatná a lze se těžko dovolávat nároků z ní vyplývajících.

U všech uvedených možností platí, že pronajímatel nemá povinnost na takovou dohodu přistoupit a vždy záleží na vyjednávání, resp. nabídce a hodnověrnosti ze strany nájemce. Nájemce není samozřejmě povinen informovat pronajímatele o skutečnosti, že byl odsouzen nebo je trestně stíhán (a to je důvodem, proč nebude byt určitou dobu užívat a nebude mít dostatek finančních prostředků na placení nájemného) – *doporučuji však v každém případě informovat pronajímatele, že v bytě z určitého důvodu nebude* (např. odjíždí dlouhodobě do zahraničí a hodlá se v určitý termín vrátit), informování o nástupu do výkonu trestu záleží na uvážení nájemce, na jeho vztazích s pronajímatelem apod. (jsem toho názoru, že např. v obecních bytech, kde je pronajímatelem obecní úřad, zvláště jednání se o větší město, je informace o výkonu trestu vhodná – vzhledem k úlohám obce v sociálních záležitostech občanů by se mělo jednat o podstatný důvod pro speciální ošetření nájemního vztahu).

Je třeba brát ovšem na zřetel, že dohoda o úpravě nájemního vztahu na určitou dobu sama o sobě neznamená, že nemůže během výkonu trestu dojít k zániku nájmu. Nájemce především musí dodržovat podmínky takové dohody. Zároveň však (vzhledem k tomu, že se

může jednat o úpravu nájmu i na dobu několika let) je třeba mít na zřeteli, že může dojít k zásadní změně okolností, na jejímž základě může pronajímatel dát nájemci výpověď z nájmu – dohoda o úpravě nájemního vztahu nemůže vyloučit právo pronajímatele na výpověď ze zákonných důvodů.

Co je tedy základní výhodou dohody s pronajímatelem, resp. informování ho o výkonu trestu či jiném důvodu neuzívání bytu? Pronajímatel může přistoupit na úlevy poskytované nájemci. Pronajímatel nemůže dát nájemci výpověď z toho důvodu, že byt bez vážného důvodu neuzívá (§ 711 odst. 2 písm. d/ občanského zákoníku). Informování či návrh dohody vytváří vztah důvěry, který se může stát východiskem pro další úlevy (např. prominutí poplatků z prodloužení, nevyužití práva na výpověď, ačkoliv nájemce neplatí nájemné). Dohoda mezi nájemcem a pronajímatelem je jedinou možností pro zvláštní ošetření užívání bytu po dobu výkonu trestu – zákon žádné speciální výjimky pro takový případ nezná!

Druhou možností, jak užívání bytu ošetřit, je **přenechat ho do podnájmu jiné osobě**. K tomu, aby byl podnájem platný, musí být ovšem splněny podmínky:

1. musí s ním *souhlasit pronajímatel (vlastník bytu)*, a to výslovným, písemným *souhlasem* – pokud nájemce umožní užívání bytu podnájemníkově bez souhlasu vlastníka bytu (bez ohledu na to, zda za úplatu nebo bez úplaty), považuje se to za *hrubé porušení povinností nájemníka*, tedy důvod k výpovědi z nájmu (a to bez přivolení soudu); smlouva o podnájmu je v takovém případě zároveň neplatná – např. vymáhání nezaplaceného nájemného na podnájemníkovi se tak stává velmi složitým,
2. *smlouva o podnájmu musí být písemná*.

Přenechání bytu do podnájmu je tak prakticky rovněž dohodou o ošetření nájemního vztahu s pronajímatelem bytu.

2) *Párkrát jsem naletěl podnájemníkovi, který neplatil nájem, jak jsme se dohodli. Byt mi vzali kvůli dluhům. Dalo se tomu nějak předejít?*

Základní podmínkou je skutečnost, že s podnájemem bytu *souhlasil pronajímatel* (vlastník bytu). Ve smlouvě o podnájmu je možné sjednat, komu bude podnájemník nájemné platit – zejména je tedy možné sjednat, že ho bude platit přímo pronajímateli. Doporučuji v tomto případě uzavřít dohodu s pronajímatelem, podle níž bude nájemce (tedy osobu ve výkonu trestu) informovat o skutečnosti, že podnájemník nájem neplatí. Je rovněž možné, aby podnájemník hradil nájemné na účet nájemce, přičemž z tohoto účtu budou prováděny platby na účet pronajímatele na základě trvalého platebního příkazu – nájemce, ač ve výkonu trestu, pak může zjistit řádné provádění plateb z výpisu z účtu apod.

V každém případě doporučuji, aby se nájemce o placení nájemného informoval průběžně u pronajímatele. Je třeba brát na zřetel, že pokud podnájemník nájem neplatí a není zde žádné ujednání mezi vlastníkem bytu a nájemcem pro takový případ (např. tedy vzájemné informování se), vlastníkem bytu může dát nájemci výpověď z nájmu bez náhrady (tedy náhradního bytu nebo ubytování), jakmile není třikrát zaplacen nájem a služby spojené s nájmem (tzn. např. elektrina, plyn, telefon).

Základním doporučením tedy je:

- informovat vlastníka bytu o podnájmu a požádat ho o písemný souhlas,
- průběžně se informovat, zda je nájem řádně placen.

Především je nutné tuto otázku řešit před výstupem z VTOS, ideálně se na ni připravit ještě před nástupem do VTOS. Pokud se nájemce o neplacení nájmu podnájemníkem dozví až po výstupu, řešení situace je složité, a to zvláště pokud pronajímatel nebyl předem informován o podnájmu.

Obecně možnosti řešení, pokud se nájemce ve VTOS dozví, že podnájemník nájem neplatí:

- vypovědět podnájemní smlouvu (jedná se o výpověď obdobnou výpovědi z nájmu – v tomto případě však může být bez odůvodnění, tedy z jakéhokoliv důvodu)
- vymáhat hrazení nájemného na podnájemníkovi a zároveň požádat vlastníka bytu o odložení splatnosti do doby

vymožení dluhu na podnájemníkovi, případně ho zmocnit k vymáhání dluhu přímo na podnájemníkovi.

V úvahu přichází rovněž uzavření dohody o podnájmu jako třístranné smlouvy mezi nájemcem, podnájemníkem a vlastníkem bytu - v ní může být uvedeno, že podnájemník je povinen platit nájemné přímo vlastníku bytu a ten pak může vymáhat nájemné přímo na podnájemníkovi (nájemce, který je tou dobou ve VTOS, tak do sporu o nájemné vstupovat nemusí, případně může být ručitelem).

Upozorňuji však, že pokud je byt dán do podnájmu, aniž by o tom věděl pronajímatel, šance na předjetí odebrání bytu (resp. výpovědi z bytu) je velmi nízká - záleží zde pouze na dobré vůli pronajímatele. Nelze pak např. argumentovat tím, že nájemné neplatil podnájemník (který se k tomu zavázal), protože jen to, že byt dal do podnájmu bez souhlasu vlastníka je důvodem k výpovědi z nájmu.

3) **Jak mohu vymáhat dluh od podnájemníka, který mě podvedl a nedržel naši dohodu, že bude platit nájem po dobu mé nepřítomnosti?**

Možnost vymáhat dluh u podnájemníka se odvozuje od formy, jakou s ním byla uzavřena smlouva o podnájmu, zda je písemná, či pouze ústní.

Písemná smlouva o podnájmu

Pokud podnájemník neplatí řádně a včas nájem, jedná se o standardní pohledávku, včetně toho, že se zvyšuje o úrok z prodlení za každý den prodlení (tedy po splatnosti dle smlouvy). Placení nájmu je v takovém případě smluvní povinností, které se podnájemník nemůže vyhnout. K vymáhání dluhu se tak užije obecný postup:

- písemná výzva k zaplacení dluhu, případně včetně úroků z prodlení
- žaloba k soudu - určení povinnosti dluh uhradit v soudem stanoveném termínu

- návrh na nařízení exekuce (nebo na výkon rozhodnutí), pokud dluh není uhrazen k termínu stanovenému soudem

Zároveň může být ve smlouvě o podnájmu stanoveno, že nájemné hradí podnájemník přímo pronajímateli (vlastníku bytu) a v případě prodlení ho může vymáhat přímo vlastník bytu - je nutné, aby vlastník bytu s takovým ujednáním souhlasil, např. aby byla podnájemní smlouva třístranná.

Ústní smlouva o podnájmu

Jestliže nebyla smlouva o podnájmu uzavřena písemně, jedná se o složitější situaci. Smlouva o podnájmu, která není uzavřena písemnou formou, je totiž neplatná. Při vymáhání dluhu na nájemném tak není možné postupovat standardní cestou žaloby na určení povinnosti dluh zaplatit - soud by takovou žalobu zamítl, neboť se neopírá o smluvní povinnost. Přesto však nárok nájemce na zaplacení nájemného ze strany podnájemníka dán je. Právní

postup, který může nájemce využít je:

- žaloba na vrácení bezdůvodného obohacení (za bezdůvodné obohacení by bylo možné považovat majetkový prospěch podnájemníka spouštějící v tom, že po určité době užíval byt bezplatně)
- žaloba na náhradu škody (škodou by v tomto případě byly platby, které musel uhradit nájemce pronajímateli, včetně příslušenství, přestože vznik dluhu zavinil podnájemník tím, že neplatil dohodnuté nájemné).

Nájemce musí prokázat, že podnájemník skutečně měl povinnost platit za užívání bytu nájemné, že mu tedy nebyl byt přenechán k bezplatnému užívání a že byt skutečně užíval.
Základní doporučení: uzavřít smlouvu o podnájmu písemně! Pokud již čtenáři byt přenechali jinému bez písemné smlouvy, doporučuji takovou smlouvu s podnájemníkem uzavřít dodatečně.

František Valeš, ČHV

Konečně nový zaměstnavatel (jaké doklady ho budou zajímat?)

Jaké dokumenty musí uchazeč o zaměstnání nutně předložit zaměstnavateli?

Potvrzení o zaměstnání (tzv. zápočtový list)

- povinný doklad - zaměstnavatel bez něho nemusí zaměstnance přijmout
- pokud zaměstnanec nemá k dispozici - měl by zaměstnavateli vysvětlit důvody, požádat o jeho vydání, příp. ho nahradit výpisem z dob pojištění, vystaveným správou sociálního zabezpečení
- vydává poslední předchozí zaměstnavatel
- musí obsahovat zejména: forma pracovního vztahu (pracovní poměr nebo dohoda o pracovní činnosti), druh vykonávané práce, kvalifikace zaměstnance, odpracovaná doba, srážky ze mzdy (pokud byly prováděny), průměrná měsíční mzda

Další podklady nejsou nezbytně nutné, závisí na povaze zaměstnání (tzn. zvláštní podklady vyplývají z právní předpisů) nebo oprávněném požadavku zaměstnavatele

Potvrzení o zdravotním stavu (též posudek o zdravotní způsobilosti)

- pouze v případě, že k jeho předložení vyzve zaměstnavatel
- nutný v případě, kdy je k výkonu práce nutný určitý zdravotní stav (např. alergie v případě práce v prašném prostředí, zrak v případě řidiče atd.)
- vydává obvodní lékař (poplatek 300 Kč)

Potvrzení o dosaženém vzdělání/kvalifikaci

- vysvědčení, výuční list, vysokoškolský diplom, certifikát o absolvovaném kurzu, rekvalifikaci atd.
- nutný v případě zaměstnání, kde je předpokladem dosažení kvalifikace
- nemá-li zaměstnanec takový doklad u sebe, vydá jeho opis na žádost příslušná škola, vzdělávací instituce

Výpis z trestního rejstříku

- nutný jen v případě, že zákon předpokládá k vý-

konu práce bezúhonnost (např. policista)

Posudek o pracovní činnosti

- zaměstnavatel může požadovat
- vydává poslední zaměstnavatel na žádost zaměstnance
- obsahuje: hodnocení schopností, dovedností, kvalifikace zaměstnance, jakékoliv informace související s kvalitou jeho práce (nesmí obsahovat informace nesouvisející s výkonem práce, např. osobní údaje)

Možné trampoty

Co dělat, pokud zápočtový list, posudek o pracovní činnosti neodpovídá skutečnosti?

(např. obsahuje hanlivé informace, nepravdivé informace o odpracované době nebo též informace nesouvisející s výkonem práce)

V takovém případě je možné domáhat se na zaměstnavateli, aby obsah těchto dokumentů přiměřeně upravil. Ve lhůtě 3 měsíce od vystavení těchto dokumentů je možné podat na zaměstnavatele žalobu u soudu, aby zaměstnavateli uložil přiměřeně upravit obsah těchto dokumentů (aby je tedy uvedl na pravou míru).

Jak postupovat, pokud nemám zápočtový list?

Zápočtový list (resp. potvrzení o zaměstnání) musí zaměstnanec vydat zaměstnavateli po skončení pracovního poměru, nejpozději do 8 dnů po ukončení pracovního poměru. Povinnost zaměstnavatele vydat ho je bezpodmínečná (nemůže ho např. vázat na povinnost zaměstnance vrátit pracovní pomůcky). Pokud zaměstnavatel odmítne zápočtový list vydat, je možno uplatnit tuto jeho povinnost žalobou u soudu, a to kdykoliv (lhůta k podání této žaloby tedy není stanovena). Zaměstnavateli v tomto případě vzniká mj. odpovědnost za škodu, zejména pro případ, že zaměstnanec právě z důvodu nepředložení zápočtového listu nebyl přijat do zaměstnání).

Pokud mi byl zápočtový list vydán, ale nemám ho (např. jsem ho ztratil)

Zaměstnanec může požádat bývalého zaměstnavatele, aby mu vydal opis/kopii potvrzení o zaměstnání.

Jestliže bývalý zaměstnavatel odmítne kopii vydat, resp. nekomunikuje, je možné předložit jako náhradu potvrzení o době pojištění (resp. výpis z dob pojištění), který vystaví Česká správa sociálního zabezpečení.

Pokud zaměstnavatel zanikl

Povinnost vydat zápočtový list přechází v případě zániku na tzv. právního nástupce zaměstnavatele - žádat je tedy možné je. Kdo je právní nástupcem, je nutné posuzovat v konkrétních případech podle způsobu, jakým zaměstnavatel zanikl. Informaci o zániku zaměstnavatele a o jeho právním nástupci lze dohledat v příslušných rejstřících, v nichž jsou vedeni, zejména:

- obchodní rejstřík (jedná-li se o obchodní společnost, např. s.r.o., akciová společnost, družstvo), zdroj: www.justice.cz, v levém dolním rohu odkaz Obchodní rejstřík
- živnostenský rejstřík (jedná-li se o živnostníky, tedy podnikatele - fyzické osoby), zdroj: www.rzp.cz

Kdo je právním nástupcem v jednotlivých případech (rámcově), resp. kdo má povinnost vydat zápočtový list:

- prodej podniku, sloučení-rozdělení atd.: nově vznikající nebo přebírající firma (tzn. např. kupující)
- konkurz, vyrovnání - dokud běží: správce konkurzní podstaty
- likvidace - dokud běží: likvidátor

Pokud nelze dohledat právního nástupce, komunikace s právním nástupcem je neúčinná nebo zaměstnavatel zanikl bez právního nástupce:

doporučuji opět náhradní potvrzení, tzn. výpis z dob pojištění, který na žádost vystaví příslušná pobočka České správy sociálního zabezpečení.

František Valeš, ČHV

Kde je možné se bezplatně obléknout?

Při propuštění z věznic mnoho lidí často řeší problém, co si obléknout. Existuje mnoho míst, kde je možné získat bezplatně použité ošacení.

Zde je několik tipů:

Český červený kříž – téměř při všech Oblastních spolicích ČČK jsou zřízena ošaco-

vací střediska (seznam najdete na www.cervenykruz.eu) - např. v těchto městech: **Děčín**, Mírové náměstí 234/3
Cheb, Nám. krále Jiřího 5
Kolín, Borovská 277
Ostrava, Červeného kříže 4

Emauzy ČR

Most, L. Štúra 2504, 434 01 Most
Praha 6, A.Čermáka 85/4, Bubeneč, Praha 6

Rychnov nad Kněžnou, Ekologická 515

Česká katolická charita

Plzeň, Sady 5 května 8
Praha 2, Londýnská 44

Naděje o. s.

Praha 5, Naděje o. s. K Brance 11/190
Zlín, Bří Sousedíčků 349
Písek, Svatoplukova 211

Kam na polévku?

Většina následujících sociálních zařízení poskytuje komplex sociálních služeb - jak stravu, tak i ubytování, poradenství aj.

Charitní dům sv. Františka - Ostrava - Vítkovice, Sirotčí 41

Azylový dům - Oblastní charita Hradec Králové, Hradec Králové, Velké náměstí 34

Středisko pro lidi bez domova - Charita Olomouc, Olomouc, Wurmovova 11,

Azylový dům - Farní charita Litoměřice, M. Pomocné 48

Český červený kříž - poskytuje stravu, praní prádla aj. - adresy uvedeny výše

Dům sv. Pavla, České Budějovice, Riegrova 32

Nížkoprahové centrum - Praha 2, U Bulhara (pod Severojižní magistrálou)

Nížkoprahové centrum - Praha 1, Bolzanova 7

Řešíte bytovou otázku?

Zkuste zatím ubytovny.

Ubytovna Holečkova 107, Praha 5

Tel.: 257 311 572 / 602 250 929

Kontaktní osoba - Hakl Stanislav.

2, 3 a 4 lůžkové pokoje, sprcha je společná s jedním nebo s více pokoji.

Ceník *cena na osobu a noc*

do 4 nocí	290 Kč
do 14 nocí	280 Kč
nad 14 nocí	150 Kč

Ubytovna Petřín

Na Petřínách 310/82, 162 00 Praha 6

Nabídka: dlouhodobé ubytování, min. na 10 dnů. Ubytovna má kapacitu 41 hostů, 2 - 4 lůžkový pokoj s televizí, ledničkou a se společným sociálním zařízením a kuchyňkou.

Ceník 10 - 29 dní celým měsíc

2 lůž. pokoj
350 Kč/den
300 Kč/den

3 lůž. pokoj	250 Kč/den	200 Kč/den
4 lůž. pokoj	200 Kč/den	100 Kč/den

Ubytování v Plzni

Ubytovna Úslavská 22, 326 00 Plzeň

Telefon: + 420 377 464 173

Dvoulůžkové a třílůžkové pokoje, ubytování pouze na dobu delší než čtyři dny.

130 Kč + 9 % DPH za osobu a den - v ceně: denní úklid, výměna ložního prádla, ručníků, utěrek, veškeré poplatky - žádné další poplatky za užívání vybavení pokoje!

Ubytovna Hodolany

Pavelkova 1089/20a, 772 00 Olomouc

Telefon: + 420 585 123 536

6 nocí a více - 142 Kč, sprchový kout na pokoji již v základní ceně.

Ubytovna ŠLP Křtiny (Moravský kras)

Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny, 679 05 Křtiny 1

Telefon: + 420 724 358 064

Kapacita 45 osob, 3- až 4-lůžkové pokoje. Sprchy a WC společně.

Dospělí: 1 noc 160 Kč, 2 noci 145 Kč/noc, 3 a více nocí 130 Kč/noc.

Ubytovna Horní Lukavice 166,

okr. Plzeň-jih, PSČ: 334 01

Telefon: + 420 777 280 489

Cena je 120 Kč. Ubytování je v půdní novostavbě v malé obci 15 km od Plzně.

Provoz celoroční. Pokoje: 5x čtyřlůžkový, 1x pětílůžkový s vlastním sociálním zařízením. Kapacita: 25 lůžek.

Ubytovna S-BAU BOHEMIA spol. s r.o

Krajská 61/4, 412 01 Litoměřice

Telefon: + 420 603 461 678

Cena je 100 Kč, Ubytování nabízí převážně ve 2-lůžkových pokojích.

Ubytovna T.J.Sokol Jilemnice

Tyršovo náměstí 280, 514 01 Jilemnice

Telefon: +420 481 541 152

6 x 4-lůžkový pokoj a 3 x vícelůžkový pokoj, všechny pokoje mají vlastní sprchu a WC.

Letní cena: od 150 Kč nebo zimní cena: od 200 Kč

Nový prostor

pro mnohé naděje na přežití

Nenabízíme jídlo a bydlení, nabízíme lidem okamžitou práci a každodenní výdělek. To je hlavní idea občanského sdružení Nový Prostor. Sdružení přiznává, že myšlenka není nová. Nápad vydávat dobře prodejny časopis a přenechat jeho distribuci lidem v tísni už pár let fungoval i v jiných zemích. U nás se s prodejci Nového Prostoru můžeme pravidelně setkávat takřka na všech stanicích pražského metra, šanci mají ale i lidé z ostatních míst České republiky. Mnohým to dalo nový smysl života, mnozí se díky časopisu odpíchli ze dna a časem získali novou práci.

„Někdy k vám přijde klient a je na tom tak bídě, že člověk řeší, zda nesáhnout pro peníze do vlastní kapsy,“ tahle věta se opakovaně vkrádá na mysl snad každému sociálnímu pracovníkovi. Co udělat s člověkem, který je bez peněz, v horším případě bez dokladů a nároku na sociální dávky... Myšlenka o vzniku Nového Prostoru je ojedinelá tím, že poskytne příležitost každému, kdo se ať už vlastním či cizím příčinám ocitne zcela bez prostředků. Stát se totiž prodávčem časopisu znamená možnost již první den získat pár korun na jídlo či na byt v azylovém domě. V podstatě každý bez výjimky může získat zaměstnání kamelota a zároveň se i naučit hospodařit či podnikat s prvními vydělávanými penězi.

Ten první krok, který je nutno učinit, je jednoduchý. Každý všední den v prostorách pražské kanceláře v Řeznické ulici probíhá registrace nových prodejců. Člověk v sociální tísni zde po sepsání smlouvy obdrží zdarma první tři výtisky časopisu. Prodejní cena časopisu, na kterou jsou Pražané již zvyklí, činí 40 Kč. Zájemce o práci se po dohodě s pracovníkem sdružení domluví, na kterém místě bude prodávat, obdrží několik cenných doporučení a může vyrazit. Když je trochu výřečný, prodá tři výtisky během pár hodin. Tím má svůj vlastní první výdělek, a to celých 120 Kč. Další čísla už zdarma NEDOSTANE, musí se naučit rozumně investovat. Může se ovšem vrátit na distribuční místo a tam za cenu 20 Kč nakoupit další časopisy. Každý časopis, který od sdružení nakoupil za dvacku, pak má opět šanci prodat za čtyřicet, znamená to okamžitý výdělek dvaceti korun za prodaný výtisk. Získané peníze jsou jen jeho a záleží na jeho vlastním rozhodnutí, co s nimi dál podnikne. Samozřejmě je takovým malým podnikatelem, a tak je povinen starat se o platbu sociálního a zdravotního pojištění i daní. V tomto směru mu však ochotně poradí právě pracovníci sdružení.

Časopis Nový Prostor není pultový ležák, a už dávno ho lidé nekupují jen z dobrého srdce. Kvalitní a různorodý obsah zaujme převážně příslušníky tzv. střední třídy, informace jsou pestré a použitelné. Celkový náklad 35 tisíc výtisků, který je v devadesáti procentech skutečně rozprodán, hovoří za své. Není to bulvár, ale není to ani časopis, u kterého usínáme nudou. Zkušenější prodejci dokážou během osmihodinové pracovní doby rozprodát až 15 výtisků. Vědí, že je dobré si pojistit další číslo, a umí už udělat objednávku, na které rozhodně neprodělají. Někteří už tuhle

práci dělají roky, některým pomohla v krizi a zachránila je před žebrotou či spácháním trestného činu. Být bez peněz je možná nedůstojné, ale pokud je dokážete získat poctivou prací, kredit důstojnosti opět nabýváte.

Jak se stát prodejcem

Prodejcem či prodejkyní časopisu Nový Prostor se může stát každý člověk, který se ocitl v tíživé sociální situaci, je starší 16 let (horní věková hranice je neomezená) a má chuť a potřebu pracovat.

Pro zapojení do projektu není překážkou zápis v trestním rejstříku či absence dokladů totožnosti (klient si doklady může nechat dodělat během prvního měsíce zapojení do programu).

Prodejce je povinen podepsat smlouvu o dodržování pravidel a striktně tato pravidla dodržovat.

Klienti programu - prodejci - nejsou zaměstnanci Nového Prostoru, o.s. Jsou tedy povinni z utržených peněz platit daně, hradit si sociální a zdravotní pojištění. Ti z nich, kteří pobírají od státu jakoukoli dávku, jsou povinni příslušnému úředníkovi nahlásit své zapojení do programu a přiznat výši peněz, které si prodejem časopisu vydělávají.

Kdo se nemůže zaregistrovat:

- ten, kdo má akutní problémy s alkoholem či s jinými drogami
- ten, kdo právě prodělává akutní fázi psychického onemocnění
- člověk se závažným zdravotním postižením, které mu brání v práci
- lidé, kteří spáchali trestnou činnost a skrývají se před zákony

Registrace nováčků probíhá denně od pondělí do pátku od 9.00 do 10.00 hodin v Denním centru o.s. Nového Prostoru, Řeznická 14, Praha 1.

K registraci potřebujete doklad totožnosti (pokud ho máte).

Jestliže doklad totožnosti nevládníte, můžete se přijít zaregistrovat také - zaregistrujeme Vás anonymně. Doklady si můžete vyřídit během prvního měsíce zapojení do programu.

Po příchodu do Denního centra stačí přijít za jakýmkoliv zaměstnancem a sdělit mu, že se chcete zaregistrovat jako prodejce či prodejkyně časopisu Nový Prostor.

Jestliže dorazíte v dobu, která je registraci nováčků vyhrazená, ujme se Vás člověk registrováním pověřený. Společně s ním proberete, co zapojení do projektu pro obě strany obnáší. Jestliže se dohodnete na spolupráci, podepíšete Pravidla prodejce a Prohlášení prodejce. Potom společně vyberete Vaše prodejní místo a bude Vám vystavena začátečnická průkazka. Proces registrování je tím dokončen - stáváte se prodejcem-nováčkem časopisu Nový Prostor.

OPRAVA/OMLUVA

Omlouváme se všem čtenářům Vězeňského občasníku za uveřejnění nesprávné informace.

V občasníku číslo 1) jsme v článku „Až se otevrou brány věznic“ nesprávně uvedli, že propuštěný vězeň má nárok na částku 1000,- Kč od kurátora i bez ohledu na to, zda je či není registrován na úřadě práce. Správné znění zákona je, že je vždy na rozhodnutí sociálního kurátora, zda uvedenou částku vyplatí a za jakých podmínek. Platí tedy, že kurátor v ojedinelých případech může klientovi zmíněnou částku vyplatit i bez nutnosti registrace na úřadu práce, ale také NEMUSÍ. Omlouváme se tímto všem sociálním kurátorům i klientům, kterým díky naší nepřesné formulaci vznikly nějaké potíže či nepříjemnosti.

Ava Tvarůžková

Vydělejte si peníze

Pohodlný odpočinek a relaxace zdarma nabízejí dokonale oblečení gentlemani v areálu holešovického nádraží. Pokud jejich pozvání přijmete, můžete se kochat odpočinkem v koženém masážním křesle. Tady, ale i na jiných atraktivních místech Prahy, nabízejí prodejci německé firmy Casada poněkud netradičním způsobem své zboží. Firma Casada je jedním z předních výrobců výrobků Wellnes a zdravotních produktů. Je úspěšná a její zaměstnanci si dle slov náborového pracovníka mohou přijít na pěkné peníze.

Firma Casada má dlouholeté zkušenosti s úspěšným marketingem a je k dobrým prodejcům velmi štědrá. Navíc se pyšní tím, že do svých řad přijme každého, kdo má zájem o podobnou práci. Důležité je mít čistý příjemný vzhled, solidní vystupování a být schopen dodržovat daná pravidla.

Za to nabízí i nováčkům v oboru veškerou podporu. Lidem, kteří jsou momentálně bez peněz, nabízí okamžitou práci s ubytováním. Neřeší vaši minulost či záznam v rejstříku trestů, důležitá je motivace ke změně životního stylu a bezchybné pracovní nasazení. První pracovní pozice, kterou lze ve firmě získat, je tzv. promotér. Promotér je přijat na jeden měsíc s platem 100 Kč na hodinu. Pracovní doba je dvanáctihodinová, její dodržování kontroluje vedoucí skupiny. Funkce promotéra je takový rozjezd, přijatý zaměstnanec má možnost si práci okoukat a dát si i své záležitosti do pořádku. Firma pomůže také s ubytováním, první výplata je po týdnu, a proto na dobu prvního týdne je ubytování zdarma.

Po měsíci otrkávání postoupí zaměstnanec na pozici prodejce. Tady už musí prokázat, co v něm opravdu je. Je odkázán na

provizi z prodeje, ovšem ta není zrovna malá. Zaměstnanci firmy Casada si vydělávají zhruba 15-20 tisíc týdně. Pracují na vlastní živnostenské listy nebo na dohodu o provedení práce. Oba způsoby výdělků jim dávají svobodnou volbu, jak nakládat s finančními prostředky. Zda si z toho platí své dluhy či exekuce, je jen jejich svobodná vůle. Firma má zájem na tom, aby její pracovníci byli úspěšní. O své lidi se stará, učí je prodávat, vyhledává strategické pozice a přemísťuje je tam, kde mají naději na úspěch. Dobří prodavači vědí, že úspěšný obchod je často dílem náhody i dílem jejich osobnosti. Uměním správné komunikace i použitím správného psychologického postupu. Odborníci z Casady ovládají způsoby, jak na to, a své znalosti jsou ochotni předat dál.

Petr Lackovský

Nejžádanější profese v ČR

Společnost Manpower Česká republika provedla v tomto roce u 784 zaměstnavatelů průzkum na téma „Top 10 nejhledanějších pozic 2008“. Zveřejněné výsledky mj. hovoří o tom, že 37 % oslovených českých zaměstnavatelů se potýká s problémem nedostatku kandidátů s potřebnou kvalifikací. Tři nejžádanější profese

v České republice jsou: 1. řemeslník (především elektrikář, tesař/truhlář a zedník), 2. dělník ve stavebnictví, 3. řidič.

Průzkum navázal na předchozí dva stejné dotazníky z let 2006 a 2007 a Manpower v rámci něj v roce 2008 oslovil přibližně 43 000 zaměstnavatelů z 32 zemí a oblastí světa. Letos poprvé se do průzkumu zapojila i Česká republika. Globální pohled pak odhalil, že 31 % z celkového počtu dotazovaných zaměstnavatelů všech zemí má potíže nalézt dostatek kandidátů s požadovanou kvalifikací.

Celkový top 10 žebříček nejhledanějších pozic v České republice:

1. Řemeslník (především elektrikář, tesař/truhlář a zedník)
2. Dělník ve stavebnictví
3. Řidič
4. Obsluha výrobních strojů
5. Technik
6. Lékař a jiný neošetřující zdravotní personál
7. Šéfkuchař/kuchař
8. Technický inženýr
9. Obchodní zástupce
10. Účetní a finanční personál

Není mnoho takových míst...

Není mnoho míst, kam se mohou propuštění vrátit. Pokud nemají rodinné zázemí, což je u naprosté většiny případů, ocitají se na ulici naprosto bezprizorní. S dluhy a exekutory v patách, se záznamem v rejstříku, s pochybnou partou z minulosti, s igelitkou s papíry z vězení, s vyplašeným pohledem, který zastírají hromotlucným a často nevhodným chováním na úřadech. Uběhlo pár let a svět se zase vylepšil o technické novinky, možnosti, vesnice se blýskají novými domy a člověk, který si nadstandardně žil díky svému nepoctivému řemeslu, se ocitá na počátku, ale ne čistý, znovuzrozený, ale s hříchem a s následky. Je prosinec, vrcholí vánoční ruch. Před branou věznice fouká mrazivý vítr a je větší zima, podpořená únavou z probdělých nocí před vystupem.

Odhodlání, strach, nejistota. Teplá a jídlo

je za mřížemi. Řád, který řídil pocity, tlak z nedostatku soukromí a doslova jiný svět s jinými zákony je nahrazen svobodou, samotou, prázdnotou a beznadějí.

Během výkonu trestu se klient zařadil do projektu Šance, jehož aktivity nahrazovaly nudu, možná slibovaly změny, nabízely návrat do života, důstojnost, nabytí schopnosti se zařadit a taky mentora, který před branou čeká a bezpečně převezve klienta přes Prahu do Kutné Hory. Tam je alespoň práce a ubytování. Po týdnu se stále ještě obává nastoupit do autobusu. Je svým způsobem závislý na svém zaměstnavateli. Pan Jiří Skýva je personalistou. Co ho vede k tomu, aby o tyto lidi pečoval: zaměstnával je, zařizoval jim potřebné formality a dohlížel na ně? Jistě nejen nedostatek zaměstnanců v ČKD, neboť jim nadstandardně poskytoval zázemí potřebné pro život - start.

S klientem se scházíme na náměstí a míříme do první hospůdky. Smějeme se a zabezpečujeme se navzájem, že je vše v pořádku a život se rozvíjí správným směrem.

Během rozhovoru se dozvídám ty neuchopitelné jemné věci, které člověka dovedly sem. Není zločinec, jen ten nemilosrdný drsný rváč, ale i citlivý člověk, který by často raději ani nebyl. V tenké jarní bundičce, s prázdným žaludkem je stále zmatený a vděčný. Narozdíl od jiných je rozhodnut pracovat víc než musí a přetrpět první měsíce. Často je toto období nejnáročnějším, přinašejícím deziluzi, důvodem k návratu k trestné činnosti.

Nyní, po několika měsících, bydlí v pronajatém bytě, který si zařizuje, velmi si užívá horkou lázeň ve své koupelně a plánuje budoucnost.

Petr Lackovský

Inzeráty

Upozorňujeme čtenáře, že jsme pouze zprostředkovateli následujících inzerátů.

Se zaměstnavateli není sjednána dohoda o přednostním zaměstnávání propuštěných vězňů.

Pracovník/ce výroby

v provozovně - OMEGA OPTIX s.r.o.,

Požadované vzdělání: základní

Práce na HPP, dvousměnný provoz. Po zaškolení, lehká manuální práce v příjemném prostředí.

Nástupní plat 12 000 Kč + odměny 3 000 Kč (po zkušební době) + zaměstnanecské výhody (5 týdnů dovolené, stravenky, bonus za péči o zdraví atd.).

Adresa:

OMEGA OPTIX s.r.o.,
Pražská 1012/65,
250 01 Brandýs nad Labem -
Stará Boleslav

Telefon: +420 326 920 037 (p.
Vendula Bašková)

Operátor výrobní linky

Fuji Koyo Czech

Požadované vzdělání: SOU - ve strojírenství výhodou

Práce na HPP, motivující finanční ohodnocení, systém zaměstnanecských benefitů (permanenky na sportovní a kulturní akce, firemní jazykové kurzy), příspěvek na dopravu, příspěvek na stravování, 5 týdnů dovolené, roční odměna, možnost osobního a profesního růstu.

Adresa: Fuji Koyo Czech, s.r.o.,
Podnikatelská 1144/8,
Plzeň 301 00

Výroba autopotahů -

šička a stříhač v Chomutově

Požadované vzdělání: základní

Zajímavé platové ohodnocení (až 19 000 Kč/měsíc) + motivační prémie, atraktivní systém firemních benefitů, bonusy v případě dobře odvedené práce i ve zkušební době, jídelna ve firmě, možnost využívat firemní autobusy (Kadaň, Klášterec, Most, Litvínov) pracovní doba: 2 - směnný provoz (6-14 hod., 14-22 hod.)

Adresa: Hornokřčská 583/30,
140 00 Praha,

Místo výkonu práce je Chomutov

Telefon: + 420 222 233 117
(Aneta Vránová)

Montážní pracovník a svářeč

v provozovně - TriLine s. r. o.

Požadované vzdělání: vzdělání nerozhoduje, nezaučené zaškolíme

Jednosměnný provoz, výroba dveří a oken. Nadprůměrné finanční ohodnocení, stravenky, 13. plat na základě hospodářských výsledků, pro všechny věkové kategorie.

provoz ocelových dveří -

Ostrava Mariánské Hory

provoz hliníkových dveří -

Ostrava Kunčice

Adresa: TriLine s. r. o.,
Aviatiků 1498/14, 700 30 Os-
trava

Telefon: +420 775 959 882
(Jaroslav Šebesta)

Dělník do výroby plastových oken v STEZI PLUS s.r.o

Požadované vzdělání: vzdělání nerozhoduje, nezaučené zaučíme, dobré platové podmínky.

Adresa: STEZI PLUS s.r.o.

Dlouhá 231/65,
417 42 Krupka

Telefon: +420 417 821 968 nebo
+420 417 862 751

Kabelář - obsluha strojního zařízení (výroba kabelů) -

PRAKAB Pražská kabelovna, a.s.

Požadované vzdělání: SOU technického směru (min. ukončené základní vzdělání), min. uživatelská znalost práce na PC.

Odpovídající finanční ohodnocení, týden dovolené navíc, jazykové kurzy, zdarma. Možnost zajištění ubytování a finanční příspěvek na úhradu nájemného.

Adresa:

PRAKAB Pražská kabelovna,
a.s., Ke Kablo 278, 102 09 Praha 15

Telefon: (+420) 272070-107
(F. Štofila)

Pracovník/ce výroby do provozu práškové lakovny

- Čekov s.r.o.

Požadované vzdělání: základní, znalost v oboru výhodou, neznalé v oboru zaškolíme.

Místo pracoviště: Praha - Libeň

Adresa: Čekov s.r.o.Voctářova
16, 180 00 Praha 8

Telefon: + 420 602 254 710
(Martin Šerák)

Pracovník/ce výroby v provozovně - Grafton Recruitment HK

Požadované vzdělání: vzdělání nerozhoduje, praxe není podmínkou, zaškolíme.

Dvousměnný provoz, základní 97 Kč/hod, od 3. měs. navýšení na 104 Kč/hod + příplatky za směny (víkend 12 Kč/hod, noční 15 Kč/hod) + bonus za řádnou docházku 1100 Kč/měs., čtvrtletní odměny, okamžitě od nástupu (ubytování se nehradí dopředu) - příspěvek zaměstnavatele 110 Kč/noc (ubytovna cca 160 Kč/noc) příspěvek na dopravu 1000 Kč/měs. Závodní stravování, 5 týdnů dovolené.

Adresa: Grafton Recruitment
HK, Škroupova 441/12,Hradec
Králové

Telefon: + 420 495 213 748
(Marcela Moravcová)

Dělník - sortování výrobků -

Maurice Ward & Co., s. r. o.

Požadované vzdělání: vzdělání nerozhoduje

Práce na HPP nebo jako brigáda

Sortování a kontrola výrobků, třísměnný provoz, 57 Kč + 10 Kč pohyblivá složka dle odvedené práce.

Adresa:

Maurice Ward & Co., s. r. o.,
Korozluky 1, Most 434 01

Telefon: + 420 476 440 011

Zahradník/ce

v provozovně TOMPEX

Požadované vzdělání: vzdělání nebo praxe v oboru zahradník

Práce na HPP, zajímavé platové ohodnocení, údržba přídelečných areálů, sekání trávy, stříhání stromů atd.

Adresa:

TOMPEX,
Na schodech 1, 140 00 Praha 4

Telefon: + 420 296 333 773
nebo + 420 296 333 774

PRACOVNÍ AGENTURY, které vám mohou zprostředkovat práci:

Agentura Trefa, Most

Adresa:

sídlí v budově SHD Komes,
Most, 16 patro č. dveří 5

Telefon: + 420 774 712 171
(p.Červinková)

Start People s. r. o. ,

České Budějovice

Nabízejí práci po celé ČR i práci v zahraničí

Adresa: Start People s. r. o.,
Palackého 24,
370 01 České Budějovice

Telefon: +420 257 310 344 nebo
+ 420 602 422 850 (p.Kvapil)

Petr Kuba s. r. o., Mohelnice

Adresa: Okružní 15, 789 85 Mo-
helnice

Telefon: + 420 731 505 190
(p.Václavková)

APROFES, s. r. o., Brno

Adresa: Příkop 2A, 602 00 Brno

Telefon: + 420 545 211 946 nebo
+ 420 603 456 779
(Mgr. Iveta Sigmundová)

Via Optima v. o. s., Plzeň

Adresa: U Borského parku 3,
320 89 Plzeň

Telefon: + 420 733 127 170
(Václav Vorel)

Personal fabric - agentura práce, a. s. , Slaný

Adresa: Netovická 386,
274 01 Slaný

Práce v EU

- průvodce pro
odvážné

1. díl

I. Úvod

Pracovat v zahraničí? Proč ne? Má to svoje velké výhody (peníze, životní zkušenosti), avšak je třeba počítat i s problémy (odloučení od rodiny a přátel, překonávání jazykových a kulturních rozdílů). Práce v zahraničí není vhodná pro každého a každý se musí sám rozhodnout, jestli je to pro něho to pravé, co od toho čeká a co všechno bude muset překonat. Pomoci při tomto rozhodování by mohl právě tento seriál článků.

Můžete?

Dříve za minulého režimu tomu tak nebylo, ale dnes jednoznačně platí, že svoboda pohybu je zaručena a každý může ze země svobodně vycestovat (blíže Listina základních práv a svobod, čl. 14). Takže ano, odcestovat ze země jednoduše můžete, je to naše právo.

Jiná věc je, zda země kam přijíždíme nás přijme. Zde už to tak jednoduché není (většina zemí vyžaduje kromě cestovního pasu i víza, pro jejichž udělení platí přísné požadavky). Každý stát se chrání před lidmi, kteří mohou způsobit na jeho území potíže. Na druhou stranu, turistický ruch těmto státům přináší nemalé zisky, a tak většinou není zas takový problém tyto země na pár dnů či týdnů navštívit jako turista (stačí turistické vízum). Pokud bychom však chtěli místo koupání u moře a nákupů suvenýrů v těchto zemích zůstat déle a pracovat, mohl by to být problém - většinou je potřeba pracovní vízum.

EU

To, že je naše země od 1. května 2004 v EU problém s vízy a jinými překážkami v cestování řeší. Do jiné země EU můžeme kdykoliv jednoduše vycestovat a pobýt, jak dlouho chceme. Navíc, ve většině z nich můžeme i bez velkých problémů legálně pracovat. (Pokud se dále nebude psát jinak, je myšlena práce v členském státě EU.)

II. Kam?

Kde můžete pracovat bez omezení?

Některé země se při rozšiřování EU o nových devět členských států bály, že se zahltí levná pracovní síla (zejména z lidnatého Polska). Tyto země si vymínily „přechodné období“ (může trvat maximálně 7 let, tedy do roku 2011), po které bude jejich pracovní trh ještě nějakou

dobu chráněn.

Jiné země se odvážně otevřely hned po našem vstupu do EU. Postupem času i země, které byly nejprve velmi opatrné, usoudily, že strach není na místě a i ony se přidaly mezi „otevřené“. V současné době je to takto:

členské státy EU lze rozdělit dle jejich přístupu k volnému pohybu pracovních sil do tří skupin. Finsko, Řecko, Irsko, Itálie, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie již otevřely své pracovní trhy novým členským státům. Belgie, Dánsko, Lucembursko a Francie se rozhodly pro postupné odstranění omezení (úplné uvolnění se čeká v nejbližší době). Pouze Německo a Rakousko se rozhodly pokračovat v přechodném období (a lze očekávat, že svůj pracovní trh uvolní až v roce 2011).

Je třeba dodat, že i v „uzavřených“ zemích EU je možné „vybojovat“ pracovní povolení a je to pořad jednodušší než v zemích mimo EU.

Jak si vybrat zemi?

Kromě úvahy, zda jde o „otevřenou“ nebo „uzavřenou“ zemi jsou i další možnosti jak vybírat.

Důležité je, jak budu schopen se v té které zemi domluvit, zda tam nemám příbuzné či známé, kteří mi ze začátku pomohou, jakou mám šanci si tam najít práci a konečně, zda se mi tam bude celkově líbit (v Irsku a ve Velké Británii určitě užijete méně sluníčka než ve Španělsku nebo v Itálii).

III. S agenturou nebo na vlastní pěst?

Stejně jako všechny jiné otázky i tohle si musí rozhodnout každý sám. Výhody a nevýhody jsou jasné.

Se seriózní agenturou mám šanci, že: zařídí všechno potřebné, zajistí dopravu a ubytování, domluví mi práci, pomůže při potížích na místě..

Na druhou stranu s nepoctivou agenturou riskuji, že: jednoduše mě napálí a já bude vše muset zařídit sám na vlastní pěst, ovšem již bez peněz, které jsem jim dal. Nejčastěji jsou v tomto případě doporučení známých, kteří již s nijakou takovou agenturou měli ať už dobré či špatné zkušenosti.

IV. Než vyrazíte

Cizí jazyk

Jazyk to je snad nejdůležitější kritérium. Pokud umíte alespoň trochu nějaký cizí jazyk dané země, je to pro vás obrovská výhoda a jedte určitě právě tam. Zkuste si představit, jak byste u nás hledali práci, kdybyste neuměli ani slovo česky. Pokud neovládáte jazyk země, kde chcete pracovat, budete to mít těžké - zkuste se před odjezdem naučit alespoň základy. V tomto případě také zvažte, jaký jazyk se vám bude lépe učit (např. španělština je považována za „lehčí“ jazyk než francouzština).

Profesní zkušenosti

Neméně důležité je to, co můžete budoucímu zaměstnavateli nabídnout. Pokud jste odborník v nějakém žádaném oboru, zaměstnavatel nejspíše rád promhouří oko nad vaší slabou znalostí jazyka. Pokud se v oboru alespoň trochu vyznáte (a nejlépe navíc můžete doložit nějakou praxi), tak pořad máte šanci, že se nakonec uchytíte. Pokud však počítáte s tím, že budete chtít najít nějakou nekvalifikovanou práci, budete to mít hodně těžké a možná ani po několika měsících nic nenajdete. Nejčastěji bývá zájem o tyto profese (sami dokážete odhadnout, ve kterých profesích se bez dobré znalosti místního jazyka obejdete a kde ne): kuchaři, číšníci a barmani, pomocné síly v kuchyních a restauracích, tesaři a truhláři, prodáváci, odborníci na výpočetní techniku, svářeči, elektrikáři, instalatéri, zedníci, malíři pokojů, jeřábníci, sklenáři.

Muže také pomoci se před odjezdem dovézt nějakým praktickým kurzem, který kromě nových schopností či rozšíření stávajících dovedností přinese i mezinárodní uznávané osvědčení či certifikát. Například pro kuchaře může být vhodný kurz vaření vegetarián-

ských jídel, pro maséra kurz netradičních masáží jako je shiatsu apod.

Reference

V zahraničí bývá často zvykem požadovat po uchazeči o zaměstnání reference (pochvalné vyjádření) od bývalého zaměstnavatele. Ať již ve formě již napsané krátké zprávy („pan xy u nás pracoval od - do, byli jsme s ním spokojeni, protože...“) či jen odkazem v životopise. V obou případech je třeba počítat s tím, že si budoucí zaměstnavatel může skutečně ověřovat (nejčastěji telefonicky či e-mailem), zda jste na uvedeném místě pracovali a zda s vámi byli spokojeni. V životopise postačí uvést něco jako „reference dodám rád na požádání“ a konkrétní kontakt poskytnout jen opravdu až vážnému zájemci.

Životopis

Životopis neboli CV (Curriculum Vitae - latinsky, doslova „cesta životem“) je vaší základní vizitkou, podle které se zaměstnavatel bude ve většině případů rozhodovat, zda vás pozve k osobnímu pohovoru. Životopis by měl být strukturovaný, stručný (max. dvě stránky) a měl by obsahovat základní údaje o vás, vzdělání, pracovní zkušenosti, jazykové schopnosti, další dovednosti (jako např. práce na PC, řidičský průkaz apod.), zájmy a reference. Na internetu lze nalézt mnoho příkladů životopisů, kterými se lze inspirovat. Životopis musí být pochopitelně v jazyce dotyčné země a bez gramatických chyb. Je dobré si udělat do zásoby dostatek kopií.

Pokračování příště.

Zdroj: pracovní materiál projektu „Motivační programy ZZ v Praze“. Tento projekt je spolu financován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy.

Autor: Sdružení pro práci a mediaci v justici, Praha

Irsko versus práce pro Čechy

- rozhovor

Irsko je ostrovním státem na samém západním konci Evropy. Leží v Atlantickém oceánu a jeho břehy jsou omývány Golfským proudem, který vytváří na ostrově vlhké a teplé klima. Teplotní rozdíly nejsou tak velké jako u nás. V zimě je to okolo 5-10, v létě od 15 do 25 stupňů Celsia. Obzvláště v zimních měsících hodně prší.

Je poměrně málo osídlené, má 4x větší rozlohu než Čechy, při tom v něm žije třetina obyvatel ve srovnání s námi.

V poslední době prožívá Irská republika obrovský boom ve stavebnictví. Pracovní příležitosti lákají tisíce mladých lidí. Jsou to lidé převážně z východní Evropy neboť právě na ty výmluvně hovoří čísla udávající částku, kterou si můžete vydělat. Zatímco u nás je minimální hodinová mzda 48,10 Kč, v Irsku se dělá minimálně za 7,8 euro na hodinu.

Měla jsem příležitost odchytit dva kamarády, kteří se z Irska vrátili zhruba před 14 dny. Ivan byl v Irsku poprvé, Radek po šesté. Nemají mnoho zkušeností s agenturami, práci si hledali sami.

Radek: Hele, my tam žádný další opičáky nechcem. Irové mají zatím s Čechama docela dobrou zkušenost, je to možná jen otázka času, kdy to někdo zkazí. Zatím jsou Češi v Irsku docela vítaní. Máme tam pověst šikovnejch a spolehlivejch chlápků.

Ava: Co by měl udělat člověk jako první krok, když chce získat v Irsku práci?

Ivan: No měl by si už u nás něco našetřit. První měsíc může bejt hustej. Než seženeš práci, musíš někde bydlet, něco jíst. Částka 20-30 tisíc není vůbec přehnaná. Taky je dobrý se doma mrknout na angličtinu. Aspoň základní používaná slovíčka. Je fakt, že teď už mají i na úřadech formuláře v češtině a polštině, ale to není všechno.

Ava: Takže když vstoupím na irskou půdu, mám zajít na úřad?

Radek: Jasně, irský pracák se jmenuje Social Welfare Office. Měl bys, pokud ho máš, tam předložit výuční list přeložený do angličtiny a životopis v angličtině. Do toho životopisu je dobrý napsat každou zkušenost, trochu se vychválit, ale nepřehnat to! Trestní rejstřík po tobě nechtěj. Jestli něco zjišťujou, to fakt nevím, myslím, že ne. Pak dostaneš od pracáku seznam volných míst / je to i v češtině a angličtině/. Hned si můžeš požádat o příslušné volné místo. Dojdeš si za zaměstnavatelem, a když práci dostaneš, mažeš hned zpátky na SWO. Oni pošlou do zaměstnání tvoje zaměstnanecké číslo, tzv. PPS. Tohle číslo obsahuje sociální a zdravotní pojištění a tvoje registrace je komplet.

Ava: Jaký formality musí obsahovat pracovní smlouva? A co plat?

Ivan: Na rozdíl od Čech může pracovní smlouva být uzavřena i ústně. Zaměstnavatel je ale povinen předat zaměstnanci minimálně do dvou měsíců psaný seznam povinností a podmínek. Platy jsou dobrý, minimální mzda je 7,8 euro, když se trochu osvědčíš, je to obvykle 10 euro na hodinu.

Ava: Co když takhle jednoduše přes pracák místo neseženu?

Ivan: Pak musíš šmejdit sám. Poptávat se, číst inzeráty v obchodáčkách apod. Můžeš sehnat krátkodobou práci, dá se od toho odpíchnout.

Ava: O jakou profesi je teď v Irsku největší zájem?

Radek: Irové teď hrozně stavěj. Když jseš elektrikář nebo instalatér, máš vyhráno. Ale i další profese - tesař, truhlář, zedník, zahradník... super! Na tom výučáku nijak nelpějí. Stačí když ukážeš, že něco umíš. Je dobrý dělat pomalu, stále a trochu u toho hekat. A ty jazykové nedostatky vyvážit ochotou, vstřícností. Taky spolehlivostí. Jasně, když nepřijdeš do práce, protože jsi se někde nachlastal, tak letíš...

Ava: Co když na stavbách nic neumím a neumím ani moc jazyk?

Radek: Kdo má slabší jazykovou výbavu, sežene obvykle práci někde v hotelu. Uklízení, umývání nádobí. Taky je dost práce třeba na slepičích farmách, v továrnách na zpracování ryb - fish factory. Nebo na zpracování těch mořských potvor. A samo na moři, ale to už je „hustárna“. Vyděláš sice za 10 dní to, co jinde za měsíc, ale na to musíš mít fakt fyziku.

Ava: V čem je práce tak náročná?

Ivan: Maká se na palubě, nesmíš zapomenout, že to je v severním Atlantiku, takže kosa, vítr, loď se pořád hrozně houpe. Lodi za sebou tahají sítě a do nich loví ryby. Pak se ty těžký sítě tahají na palubu a ryby se musí hned zpracovat. To se děje v podpalubí, kde je ještě větší zima než nahoře, aby ty ryby nehnily. Musíš makat fakt rychle a navíc ty mrchy jsou velký a živý a koušou. Není výjimkou, že lidi dělají 24 hodin, aby se toho chytilo co nejvíc a ta cesta se vyplatila.

Ava: Tak to se radši vrátím na tu stavbu... Co je k tomu ještě třeba, kromě toho, že něco umím?

Radek: Při práci na stavbě je dobré si zařídit safe pass, což je bezpečnostní průkaz. Je obvykle požadován především při práci na stavbách venku. Předchází mu několika-denní školení /pozor je v angličtině/, složíš zkoušku - test a máš to. Za to zaplatíš zhruba 150 euro s možností, že ti to pro-

platí tvůj zaměstnavatel. Pokud o tebe stojí, udělá to. Jinak pracovní pomůcky je dobrý si přivést z Čech, protože ty si musí každý pořídít sám.

Ava: Jak je drahý ubytování, jídlo, vyplatí se vůbec tahle cesta za prací? A jak se vůbec dá sehnat ubytování?

Ivan: Ubytování není problém, realityky pořád něco nabízejí za rozumnou cenu, chci říct rozumnou k poměru vydělané mzdy. Záleží na regionu. Třípokojový byt stojí okolo 100 eur týdně. Dá se bydlet taky v kempech, v karavanech. Ale ty v létě nebyvají o moc levnější.

Co se týká jídla, jsou tu už i polský shopy, kde se mluví polsky. V Irsku je totiž momentálně poměrně silná polská komunita / 800 tis. legálně zaměstnaných Poláků/. Jinak obchody jako u nás, všechny ty „lidly“ apod. Ale jsou dražší než u nás. Můžeš si koupit i český pivo, takřka všude - lahvové za 2,35 euro. Chleba stojí 1 euro, 2,5 kg brambor 4,5 euro. Když máš rybářský prut, můžeš chytat na moři bez povolení ryby. S tím se taky dá nějakou dobu přežít.

Ale pozor, co se týká cigár a chlastu, dobrá odvykací kúra. Cigarety 6,5 euro, 25 g tabáku 7,5 eura. Paňák v hospodě 3,5 eura.

Ava: Co veřejná doprava?

Radek: No to je učiněnej hnus. Je velmi nerozvinutá a zaostalá. Vlakové spoje téměř nejsou. Je dobré používat kolo nebo jezdit stopem.

Ava: A doprava do Irska?

Ivan: Doporučoval bych letecky. Když to koupíš měsíc dopředu, dá se pořídít letenka hodně levně. Např. u největší nízkonákladové letecké společnosti Ryan air se dá pořídít letenka Frankfurt-Dublin za 60 euro.

Ava: Není pro začátečníky lepší nechat všechno to zařizování na agentuře?

Ivan: My jsme dobrodruzi, takže jsme s nima nic moc neměli. Asi je to dobrý, ale musíš si dát velkého majzla na to, co popisuješ. Jasně, že ti zařídí ubytování a práci obvykle seženu do měsíce, ale taky z toho maj někdy dobrej škvarek. Je dobrý se poptat na zkušenosti jiných.

Ava: Co Češi a solidarita v cizině?

Radek: Je už dobrou tradicí, že Češi se k sobě v cizině chovají jak svině. Poláci drzej při sobě mnohem víc. I s tím se bohužel musí počítat.

Ava: Otázka na závěr, co Irsko a ženy?

Radek: Soustředil bych se na polskou komunitu. Jsou nenáročná a hezká, dobře vaří a chtějí se vdávat. Irky nás moc nechtěj ale my je taky ne. Hezkou Irku snad ani nenajdeš...

Rozhovor vedla Ava Tvarůžková

Vaše příběhy

V podvědomí lidí je slovo kriminál spojeno především s mužskou populací. Přesto nelze zapomenout, že trestná činnost se nevyhýbá ani ženám. V poměru je sice méně vězňů žen a úměrně tomu méně ženských věznic. Předpokládejme, že hlavním důvodem menší kriminality u žen je jejich biologicky daná větší míra zodpovědnosti a menší touha jít do rizikových akcí.

Přesto jsme v projektu měli možnost navštívit ženskou věznic a vyslechnout několik příběhů. Stejně jak muži, i ženy mají obavy z návratu do společnosti. Klientka projektu paní Milena píše: Nejtěžší je ta doba po výstupu. Skoro každá z nás se může podepsat pod tyto věty. To co jsem prožila za 8 let ve VTOS, se dalo přežít. To, co jsem zažila první rok po výstupu, jsem přečkala jen s vypětím všech sil.

Na dokreslení situace mi poslala několik příběhů. Boženka: Ve věznicí byla poprvé za vraždu dítěte. Po 8 letech ji propustili na podmíněně propuštění. Boženka byla v té době bez rodinného zázemí. Jejich pět dětí bylo umístěno v různých dětských domovech. Nikdo ji nepomohl, skončila na ulici. Dnes spí, kde se dá, živoří, krade. Její děti jsou stále v dětských domovech...

Anička: Také první soudně trestaná, v 41 letech propuštěná na podmínku. Do vězení se dostala za přepadení a krádeže aut. Ještě z vězení si sehnala práci. Bohužel nenastoupila. Prodává drogy a chlubí se, že to vynáší. Cekáme ji tu znovu... I ona má dítě v dětském domově...

Jana: Janě je už 48 let, je několikrát soudně trestaná. Je už měsíc a půl venku a stále nás informuje, kde lze sehnat práci. Sama již vyzkoušela 17 nabídek. NIC. Nemá čistý trestní rejstřík. Momentálně žije z práce na černo, a to doslova ze dne na den. Bydlí na ubytovně, která stojí 120 Kč denně... Syna má v dětském domově. Není v situaci, kdy by si ji mohla vzít zpět...

Já sama jsem měla romskou klientku. Ženu, která vyrostla v totalitním dětském domově. Do Světě se dostala za těžké ublížení na zdraví. Když jsme se sešly po výstupu, vzpomínala na práci, kterou dělala jako vežeřičky. Balila bombóny a hrozň je to bavilo. Prála si sehnat něco podobného. Pásová výroba v blízkosti jejího bydliště byla, šlo jen o trochu mohutnější produkty než bombóny. Italská Candy vyrábí ledničky. Lenka se tam šla zeptat, ale bohužel se jí neozývali. Bála se tam volat znovu, výslovně si prý přál, aby je sama nekontaktovala. Nakonec jsem tam zavolala sama. Vše se vysvětlilo, měli na Lenku špatný kontakt. Klientka nastoupila do práce a je tam dodnes. Je samozřejmě otázka, jak důležitá byla moje intervence. Na druhé straně to, že má Lenka práci, je na 99 % jen její zásluha. Přesvědčila je svou pracovitostí.

Příklad s Lenkou jsem uvedla z několika důvodů. Je pravdivý, a tak si myslím, že sem patří. Ze života vím, že je dobré myslet pozitivně a nepropadat zoufalství. To znamená, že chci tímto příkladem povzbudit případné čtenářky, že mají na to, stát se Lenkou. Nelze však příliš oplyvat optimismem. Po zkušenosti z projektu vím, že trestaný člověk hledá práci velmi těžko. Stigma vězňeného člověka je prodloužený trest a často vede k opakovaným trestním činnostem. Nastává začarovaný kruh či otáčivé dveře. Ty dveře jsme v projektu občas přibrzdili. Zcela je zastavit zatím nejde...

Ava Tvarůžková

Pavla

Jmenuji se Pavla a je mi 32 let. Všechno to začalo už v dětství. Táta byl často pryč a máma docela dost pila. Když se táta doma objevil, tak se spolu hádali a občas padla i nějaká ta facka. Táta si po čase někoho našel a zadržel s ní za hranice. Bylo to vysvobození, aspoň pro mě i mojí mladší sestru. Máma měla problém s alkoholem čím dál tím víc. Jednou jí odvezli do nemocnice, a když se vrátila, byl z ní úplnej magor. Přestala jsem chodit do školy. Našla jsem si přítele a po roce naší lásky jsem porodila dceru. Jenže přítel nás opustil, když dcera slavila 3. narozeniny. Často jsem chodila po barech a občas jsem si něco vzala. O dceru se mi starala babička. Po čase jsem si našla dalšího přítele Martina, který byl o něco starší, ale mně to nevadilo. Prodával drogy a já jsem mu pomáhala. Bydleli jsme spolu v bytě, kde jsme vařili. Po určité době jsem zjistila, že jsem těhotná, ale bylo pozdě na potrat. Policajti zjistili o našem brlohu a zatkli nás. Martin dostal dva roky a já našťásti jen podmínku. Žila jsem tedy u babičky. Protože jsem nic nebrala, byla jsem čistá, koupili mi byt. Pomáhali se zařízením a s výchovou. Vše fungovalo, myslela jsem si, že jsem z toho venku. Jenže Martina pustili a on mě vyhledal. Nastěhoval se ke mně. Když jsem se ho snažila vykopnout anebo odejít, tak mě zbil. Dcera byla donucena odejít zase k babičce. Syn zůstal, protože jsem na něj dostávala přídatky. Všechno, co bylo v bytě, jsme prodali, abychom měli na drogy. Později jsme prodali i byt a žili se synem v autě. Přidali jsem se k partě a začali zase vařit. Zase na nás přišli. Martin dostal 6 let a já 2 roky na tvrd. To jsem byla zase těhotná. Před nástupem jsem porodila zase syna. Byl umístěn do kojenecku a starší syn s dcerou do dětského domova. Po roce si všechny děti vzala babička. Dostala je do péče, já jsem s tím souhlasila. Po dvou letech v kriminále jsem šla bydlet zase k babičce. Opět jsem získala jejich důvěru a opět zklamala. Tentokrát jsem musela vykonávat obecně prospěšné práce. Dostala jsem mentorku, která mi pomáhá zvládnout můj život. Chtěla bych získat své děti zpět a dobře se o ně starat. S pomocí mé mentorky mám práci a byt v podnájmu. Jsem dva roky čistá, léčím se ambulantně. Jsem na dobré cestě? Myslím si, že ano, jsem silnější než před tím. Za tři měsíce mají pustit Martina.

Jitka

Pocházím z cikánské rodiny, která mě brzo po mém zrození šoupla do děcáku. Nemůžu vlastně říct, že bych později nějak moc litovala faktu, že jsem vyrostla v takzvané ústavní péči. Na dětský domov mám dobré i špatné vzpomínky. S odstupem času převládají spíš ty dobré. Byla jsem totiž hodná holka, a tedy i přes skutečnost, že v totalitních domovech nebylo zakázáno bit děti, já dostala jen jednu. Nevzpomínám na ten den ráda. Jedno z dětí vytilo naší vyehoušce do kabelky vodu. Byli jsem vyzváni, abychom se přiznali, nebo budou biti všichni. Nepřiznal se nikdo, a tak jsem i já dostala rákosku na holou. Nejhorší byl ten pocit ponižení... Ale co, je to už dávno pryč. Na druhé straně dokud jsem byla v děcáku, byla jsem celkem uchráněná před tím, že jsem jind než ostatní... Cigánskejch děcek tam byly fůry a nikdo nedělal rozdíl mezi blejma a černejma.

Projevily rasismu jsem zažila až při nástupu na pracoviště. Jako vyzučená šička jsem získala práci v textilní továrně. Tam mě poprvé zabolalo, když jsem slyšela holky v šatně, jak mě pomlouvají.

Dokonce se na mě snažily narařit, že jsem jim ukradla šminky. Naštěstí se to neprokázalo, ale bylo to stejně ponižující jako ten výprask. V továrně jsem patřila k vymikajícím pracovnícím, práce mě bavila a brzy jsem tam potkala i svoji životní lásku. Přes všechny události, které v budoucnu nastaly, jsem s Pavlem už deset let.

Pavel byl bílej chlápek a možná to od něj byla docela odvaha vzít si Romku. Bylo to nejšťastnější období mého života. Brzy jsme dostali byt a oba se vrhli do zařizování. Nebylo moc peněz, ale já jsem stejně chtěla mít byt jako z německého katalogu. A když nebylo na vybavení, udržovala jsem bytček alespoň v perfektní čistotě. Narodil se nám Honzík a byl víc na mámu než na tátu, takže vlastně cigán. Pořád jsem chtěla zvládnout vše, výchovu dítěte i uklizenou domácnost. Chyběly babičky, samozřejmě. Ta z mé strany neexistovala vlastně nikdy a s manželem se rozkmotřila celá rodina. Důvod byl prostý, rodinná ostuda, vzal si cikánku.

Neměli jsme na pračku, tak jsem prala všechno v ruce, plenky vyvařovala na plotně, podlahu drbala savem. Z toho neustálého uklizení jsem měla bílé ruce, občas jsem si z toho dělala legraci, že jsem přece taky trochu bílá. Manžel doma moc nebyl, říkal, že chodí na přesčasy. Ze začátku to tak asi skutečně bylo. Ale myslím, že si občas zažil to co já. Jednou totiž přiznal, že se mu chlapi smějou, že má cigáňskou fackanu. Odstup rodiny ho taky mrzel. Ani nevím, kdy to přišlo, že místo domů, chodil hned po práci do hospody. Já jsem bojovala dál. Honzík byl velice živé dítě, moc jsem toho nenaspala. A když jsem jednoho dne přicházela od doktorky, která mě nechala čekat déle než ostatní, a sousedka na schodech procedila něco o smradlavý černý pakáží, měla jsem venho dost. Honzík, jako kdyby cítil, že tenhle den není dobrý, se od rána vztekal a brečel. Já doma zjistila, že peníze na domácnost nejsou tam, kde byvají, vlastně že nejsou nikde. Klepala jsem se vztekem, chtěla jsem něco uvařit, do toho Honza strhnul ubrus a rozbil moji mlíchanou vázu z modrého skla. Povoltli mi nervy, skočila jsem po něm a mrskla s ním do postýlky. Teda chtěla jsem do postýlky, ale vlastně jsem s ním praštila na zem. Upadl do bezvědomí a já do šoku. Víc si skoro nepamatuju, pobyla jsem pak nějakou dobu na psychiatrii. Až tam mi řekli, že moje dítě má poškozený mozek a možná bude nést následky celý život.

Do vězení jsem se nebála. Věděla jsem, že jsem provedla něco strašného a že si to musím odsedět. Ani sazba čtyři roky nepodmíněně mě nezaskočila. Možná nejvíc mě překvapilo, že se mnou zůstal můj manžel. Pravidelně mi psal, posílal časopisy, dvakrát ročně balíčky. Ve Světě jsem dokonce pracovala, balila jsem čokoládové bombóny a moc mě to bavilo. Prála jsem si získat takovou práci i po propuštění. Když přišli pracovníci Sance a nabízelí pomoc při hledání práce, neváhala jsem a oslovila jsem jednu mentorku. Hned jsme si nějak padly do oka, psala mi ještě před mým výstupem z vězení. I práci mi našla, pracuji zase u pásu. Na osobním sice zjistili, že jsem přišla z vězení, ale stejně mě vzali.

Dneska tedy mám zase dobré zaměstnání a manžela, který se snaží být hodným mužem. Jen Honzík je pořád v ústavu. Občas za ním jezdím. Je takzvaný ležák, pokroky nedělá. Zatím nemám moc sil odvézt ho natrvalo domů. Je to symbol obrovské položivé a polomrtvé vyčítky. Pevně však věřím, že i k tomu jednoho dne najdu potřebnou sílu...

Roman

Ta osudná věc začala na rodinné oslavě roku 2005. Byl jsem v té době šťastně ženatý člověk, táta dvou malých dětí. Nálada toho večera byla skvělá. Něco už jsme vypili, když přišel můj bratranec s nálehou prosbou. Trochu se prý zapomněl, je na opuštěku z vojny a s velkou pravděpodobností nestíhá vlak. Potřeboval by odvézt na nádraží. Vůbec se mi nechtělo, věděl jsem, že je to riziko. Nakonec mě ale rodinná rada přesvědčila. Když pojedou postranními ulicemi, nikdo mě nechytne. No nepatřím zrovna mezi zbabělce, a tak jsem prostě do toho auta vlezl. Všechno šlo dobře, nejel jsem ani příliš rychle, ani příliš pomalu. A nebyl jsem zas až tak opilý. Myslím, že v situaci, která nastala, bych to auto neovládl ani střizlivý. Nějaký dobrák ukradl víko od kanálu a já do něj zapadl. No zapadl, ve skutečnosti jsem o tu díru urval kolo. Auto se stalo neovladatelným a my se kutáleli ze svahu. Ani nevím, kdo zavolal policajty. Bratranec byl se zraněním okamžitě odvezen do místní nemocnice. Policii byla napřed samá ochota, pak mi ale dali dejchnout a jejich chování se okamžitě změnilo.

Ostatní si dokážete domyslet. Následoval soud, jako netrestaný člověk jsem dostal podmínku a pokuty. Nějakým snad i nedopatřením jsem za stejný čin dostal pokutu od magistrátu a v podobné výši i od soudu. Celkově to dělalo asi třicet tisíc. Ty jsem momentálně neměl, a tak jsem se rozhodl využít společnosti Cetelem a Home Credit. Přiznám se, že jsem byl rád, že mi půjčky dali, a tak jsem ani moc nečetl ty jejich sáhodlouhé smlouvy. Asi to nebylo moudré rozhodnutí. Pokuty jsem sice zaplatil, ale rodina, děti a splátky se zvládaly docela těžko. Na Mostecku moc práce není, a tak jsem byl moc rád, že já práci mám. Bylo to u strýce v autobazaru, pěkná práce, jen pro člověka bez řidičáku poněkud riskantní. Jasně, že jsem do toho auta vlezl, dokonce několikrát. Párkrát mě chytli, po podmínce následoval alternativní trest. Ani jsem ho nestačil nastoupit, a na pár metrech znovu policajti. Upřímně, co se mnou měla ta soudkyň dělat. Z podmínky nepodmínka, nakonec jsem si šel sednout.

Celkem jsem to bral sportovně, než ten den nastal. Neměl jsem žádné zkušenosti a vězení zrovna není pionýrský tábor. Nejhorší zážitek zatýkáni před dětmi, vazba, kde vám nikdo neřekne, co se bude dít dál. Nejvíc si vyčítám, že moje děti viděli tátu bruchet.

Do Šance jsem se zapojil až po návratu z výkonu trestu. Nejvíce oceňuji pomoc s řešením dluhů a pak taky lidský přístup mentorky. Upřímně řečeno, fyzicky mě kriminál nepoznám, psychicky mi to celé ublížilo poměrně dost.

Fanda

Františkovi byla účast v projektu Šance doporučena kurátorem. Klientovi je 24 let, je dvakrát soudně trestaný. Je ze sociálně slabé rodiny, matka vychovala téměř sama 6 dětí. Jeho starší

bratr byl v potyčce s Romy zabit, dá se říci, že mužskou roli v rodině převzal Fanda. O společnosti se vyjadřuje pohrdavě, má pocit, že v životě něco znamenáš, jen když máš peníze. Zhruba ve svých 21 letech začal podnikat, bohužel neúspěšně. Místo očekávaných peněz nastaly dluhy, vymahači, problémy. Proto požádal známého, aby ho vzal k sobě do party. Věděl, že ten člověk se živí vykrádáním aut. Ze začátku se bál, pak zjistil, že kromě peněz mu tyto akce přinášejí stejné vzrušení jako např. adrenalinový sport. První trest byla 10měsíční vazba. Fanda to nějak přežil a moc ho to nepoučilo. Se stejným komplicem se pokusil ukrást auto, a to tak, že se za pomoci plynové pistole pokusil donutit vystoupit mladou řidičku ze svého vozu. Akce se nezdařila, trest byl tentokrát přísnější – 3,5 roku nepodmíněně. Fanda tvrdí, že tentokrát už měl víc času přemýšlet. Vrátil se do vězení už v žádném případě nechce, znamená to ovšem nestýkat se s bývalými kamarády. Zapomenout na dívku, která ho během pobytu ve vězení opustila a dnes se stýká s velmi kontroverzními lidmi. I to je těžké, byla nejen jeho láskou, jeden čas žila v rodině něco jako nevlastní sestra. Znamená to bohužel, že se cítí v xtisícovém Ústí sám. Má oporu matky, staršího muže, v kterém možná hledá otce a který mu umožňuje přivydělat si na blším trhu v Německu. Pravidelně se stýká s mentorkou. Protože studuje střední podnikatelskou školu na Kladně, potřeboval by doučovat, většinou na to nezbyvá moc času, je ještě tolik nevyřešených věcí, o kterých potřebuje mluvit.

I když to zní prapodivně, František je duší záchranář. Po návratu z vězení obnovil přátelství s bývalým kamarádem. Protože ten je dlouhodobě závislý na drogách, Franta si usmyslil, že ho z toho dostane.

Jako mentorka jsem ho varovala, drogově závislí jsou nespolehliví, patří do rukou odborníků, nelze na to být sám. Fanda má navíc podmínku, stačí se jen trochu do něčeho namočit a bude tam zpátky.

Fanda přesto vzal drogově závislého kamaráda společně s sebou se známými do Německa. Tam se známým ztratily peníze. Napřed udávali že 300, pak 2000. Vše splatil František, musel si půjčit od matky. Navíc cítil velký pocit zklamání, nejen ze ztráty peněz, kamarád nechal v autě ledvínku, byly v ní jehly. Znamenalo to, že s drogami neskončil, i když slíbil Fandovi něco jiného. Známí si stěžovali matce, že je Fanda přece jenom kriminálník, když se stýká s takovými lidmi. Fanda měl pocit bezmoci, zdálo se, že už nikomu nevěří.

Brzy po téhle příhodě se Fanda rozhodl Ústí opustit a doslova se zatátými zuby se dostat i přes velké finanční problémy na druhý břeh.

Stále je pevně rozhodnutý navždy zapomenout na dráhu kriminálního. Požádal o pomoc vedení školy na Kladně a díky příjmemnému vystupování získal i možnost pobytu na přidruženém internátu. Protože doma je peněz čím dál méně, Fanda si nemůže dovolit pouze studovat. Naštěstí byl přijat do pekárny Delvita. Následuje dlouhá série umorných dní. Práce, pekárna, škola, finanční problémy, čínské polévky místo pořádného jídla. Zatímco práce v pekárně se daří a Fanda dostal smlouvu na dobu neurčitou, a navíc šanci pracovat dokonce u kasy, školu pomalu přestává zvládat. Také nedostatek peněz je čím dál tím větší problém. Z pekárny si občas přinese pár kousků ztvrdlého pečiva, který dosti trochu opije a je tu další malér. Kdosi mu ukradl mobil, bohužel byl na paušál a neznámý pachatel provolal na Fandovo jméno takřka 6000 Kč. Nabízí se tu samozřejmě spousta vět o tom, že aspoň poznal, jaké to je být okraden. On přece také vykrádal auta, a znepříjemnil tak život mnoha lidem. Možná si to i Fanda někde v skrytu duše uvědomuje. K malérům se přidává i rozhovor s ředitelkou školy. Je upozorněn, že jeho pobyt ve škole je vážně ohrožen. Ředitelka dokonce použila slova, zda své schopnosti neprecenil. Fanda má v tu chvíli v hlavě dluh za pobyt na internátu, dluh s vysokými úroky u firmy Provident.

Přijela jsem za ním do Kladna. Přesto, že jsme byli napevno telefonicky domluveni, na schůzku nepřišel. Tentokrát jsem musela zatnout zuby zase já, když jsem se rozhodla jít za ním na ubytovnu a doslova ho vytáhnout ven. Vztek mě ale přešel hned, jak jsem ho uviděla, byl vyhublý, v depresi, v oblečení, které mělo své dobré časy už dávno za sebou. Přinesla jsem mu několik pracovních nabídek, zdálo se, že kolínská automobilka by ho dokonce lákala. Ostatně ironicky řečeno měl k autům vždycky blízko...

Momentálně ale další kroky ve své kariéře slusného člověka neudělal. Ale naštěstí ani v té kariéře člověka neposlušného.

Ava Tvarůžková

Vaše příběhy

K zamyšlení

Zase zpátky

Znova procházím detektorem a čekám na sociální pracovníci. Po úmorné cestě autobusy a čekáním na ně v mrazivém ránu se ohřívám a přemýšlím o Tobě. Půl roku svobodných slov překypujících odhodláním se spláchno prvním podzimmím deštěm. Necítím zklamání, zajímá mne proč. Jdeme dvorem, mjíme průvody chlapů v šedých mundúrech, obětích svých skutků. Řád je pozitivum, rytmus, o který se nemusejí odsouzení snažit, prostě tu je. Bezbarvý jako vše. Sedím v kanceláři, přicházíš a já Tě nepoznávám. Temné oči prázdnotou propadlé. Hledám cokoliv, nenacházím. Ptám se, zvuk hlasu, význam slov????????? Zkouším to znova, opakuji, naléhám, chci ti porozumět....

Odcháším se svými sny, ztulek opouštím zamřížovaný svět, který tě neděsí, je tvým útočištěm ...

Silvie Tombová

Karel

- příběh s dobrým koncem

Program ve věznici

Karel se připojil k programu až po první třetině kurzu komunikačních dovedností. Tvrdil, že je uvážlivý člověk, který už nějaké podobné projekty sledoval a neziskaly si jeho důvěru. Karlovi bylo 34 let, mluvil o tom, že kdesi má dvě děti, které vychovává jiný muž. „U mě je ten člověk frajer, když se stará o děti, kde jiný chlap selhal. Jsem jako vděčný za to, že připravil mým dětem bezproblémové dětství. Já se sebou budu muset ještě mnoho udělat, než se budu moci svým dětem podívat do očí.“ To řekl při individuálním rozhovoru s regionální koordinátorkou. Přiznal se, že je ve vězení za těžké ublížení na zdraví. Trest zněl šest a půl roku nepodmíněně. Karel se zapojil do všech aktivit projektu, ve věznici absolvoval „Kurz vysokozdvížných vozíků“, Kurz komunikačních dovedností, zúčastnil se náborové akce ČKD a.s., Kutná Hora. Personální pracovník Skýva ho velice zaujal, mluvil o něm jako o rovném chlapovi a takových vlastností si prý bývalí darebáci zvláště cení.

Před výstupem z vězení

Karel byl seznámen s mentorkou Hanou. Z výstupu strach neměl, hrozně se na pocit svobody těšil. Měl celkem jasně promyšlený plán. Půjde dělat do ČKD. Tvrdé práce se nebojí. Jakkmile si trochu našetří, odjede do Anglie za prací. Po dobu tří let se ve Vinařicích snažil naučit trochu anglicky. Ví, že do ciziny nemůže odjet s holýma rukama.

Na svobodě

V lednu 2008 byl Karel propuštěn. Hned v prvních dnech odešel pracovat do ČKD. Nevyzvedl si ani tisícovou korunu od kurátora. Chtěl dokázat všem, ale především sám sobě, že si na sebe umí vydělat sám. Na projekt do dneška nedá dopustit. Nejdůležitějším prý pro něho byl fakt, že s ním pracovníci projektu jednali jako se sobě rovným. To byl pocit, který mu ve vězení chyběl nejvíc. Nejhorší bylo prý ponížení a společnost, ve které musel strávit několik let. „Vězení samo o sobě není hrozné, hrozným ho dělají lidé, kteří v něm jsou.“ Karel dnes vydělává v ČKD 15 tisíc, společně s kolegou si pronajali dvoupokojový byt. „V době kriminální kariéry jsem trestnou činností získal někdy 10-15 000 Kč denně. Teď si musím zvyknout na pocit, že to samé mám za celý měsíc práce. Ke zločinu se ale vracet nechci. Víím, že další pobyt ve vězení by mě už totálně odepal.“ říká Karel dnes. K tomu dodává, že nejhorší je skutečnost, že všichni okolo něho mají zařízené životy a on musí začít úplně od začátku.

Ava Tvarůžková

Dejte člověku moc

a poznáte jeho charakter

„Zlo není podmíněno povahou jedince, ale převážně situací“

Těmito slovy shrnul poznatky své praxe americký profesor psychologie Philip Zimbardo, když přebíral v r. 2005 Cenu nadace Víze od Václav Havla.

Zimbardo zrealizoval v r.1971 na americké univerzitě ve Stanfordsu jeden z nejslavnějších psychologických experimentů všech dob, ve kterém zkoumal vliv situace na individuální chování jednotlivce. Na půdě univerzity nechal Zimbardo vytvořit improvizovanou věznici, která věrně kopírovala vězeňské prostředí (prostě vybavené cely, uzamykatelné katry, všudypřítomné kamery). Ze 75 dobrovolníků – středoškolských studentů, kteří se přihlásili na inzerát, vybral 24 zdravých a psychicky nejdolnějších jedinců a ty následně zcela náhodně rozdělil na dva „týmy“. Jeden tým dostal roli vězňů, druhý roli vězeňských dozorců. Všichni účastníci obdrželi jen základní pokyny - pravidla v experimentu se v zásadě shodovala s pravidly ve věznici. Pro navození opravdovosti situace byli dokonce „vězňi“ zcela neočekávaně předvedeni ze svého bydliště policisty, takže i sousedi uvěřili v autentičnost „zatčení“. Následně vězňi prošli ekvivalentem nástupního oddělení, kde absolvovali proces přestrojení, ostříhání, odvěšvení, zdravotní prohlídku a následně byli po dvojicích uzavřeni v umělé vytvořených celách. Tady už tedy proti sobě stáli studenti v uniformách vězeňských důstojníků, vybavení tmavými brýlemi i obušký, naproti nim – vězňi v sintrech s našitými čísly, zcela bez osobních věcí.

Celý projekt byl plánován na dva týdny. Už po šesti dnech musel Zimbardo celý experiment ukončit, protože oba týmy se chovaly velmi neočekávaně a patologicky. Během několika dnů se totiž „dozorci“ začali povyšovat, a když se domnívali, že je nikdo nevidí, chovali se agresivně a překračovali etické meze.

Zimbardo mohl na konci svého pokusu konstatovat, že situace má výrazný vliv na individuální chování jednotlivce. I jinak „slušní“ hoši se začali chovat jako násilníci, pokud získali nekontrolovanou moc nad svými oběťmi, které byly zbaveny lidské individuality a stala se z nich „bezvýznamná čísla“. Naopak „vězňi“ se chovali poddajně a bezmocně, což mělo negativní dopad na jejich psychiku. Čtyři z „vězňů“ utrpěli újmu, která se projevila psychickým zhroucením a potřebovali pomoc psychologů ještě po skončení experimentu.

Potvrzením Zimbardovy teorie jsou příklady selhání amerických vojáků v iráckém vězení, kteří nelidsky ponižovali irácké vězně, nebo řada příkladů jiných brutálních zločinů v době války. Tyto činy zpravidla nejsou dílem lidských zrůd, ale lidí, kteří jsou pod tlakem okolností.

A poučení vyplývající z experimentu pro praxi?

Tam, kde má jedinec relativně nemezenou moc nad životy jiných lidí, musí být stálá kontrola, aby tato „mocní“ nemohli svou pozici zneužívat. V humanistickém vězeňství musí být vězňům umožněno svobodně vyjadřovat své stížnosti a tyto musí být v rámci systému prokazatelně vyřizovány. Doporučujeme německý film Experiment z r. 2002, který byl inspirován tímto pokusem.

Pravidla v experimentu

- Vězeň musí být zticha v době odpočinku, po zhasnutí světla, v průběhu jídla a vřdýcky, když je mimo prostory cely
- Vězňi se musí oslovovat pouze přidělenými čísly
- Vězňi musí dozorce oslovovat „pane nápravný důstojníku“
- Jakékoli pochybení v plnění pravidel může být potrestáno

U koho si v průběhu výkonu trestu můžete podávat stížnosti a žádosti (dle zákona)

- Oddělení prevence a stížností - v každé věznici musí být pro vězně dostupné schránky, které vybírají výhradně pracovníci OPaS
- Advokát
- Státní zástupce - navštěvuje pravidelně věznici, na rozhovor je většinou třeba se nahlásit (pisemně do sešitu, eventuálně přímo na adresu státního zástupce - tato musí být vězňům dostupná - např. na nástěnkách)
- Různé organizace, zabývající se lidskými právy

Probační a mediační služba ČR

Jak může pomoci?

Probační a mediační služba ČR je spojována s alternativními tresty a zejména s tím nejznámějším - trestem obecně prospěšných prací. Tato agenda však zdaleka není jediná, kterou PMS ČR vykonává. S pracovníkem PMS se totiž můžete setkat i ve vězení. Jak vám tento pracovník může pomoci a k čemu vám může být užitečný? Odpovědi na tyto otázky by vám měl podat právě tento příspěvek.

Práce probačního úředníka s odsouzenými klienty spočívá především v přípravě tzv. „**Stanoviska Probační a mediační služby k podmíněnému propuštění**“. Toto stanovisko může být v mnoha ohledech vodítkem, které pomůže soudu odpovědně rozhodnout o podmíněném propuštění odsouzeného klienta. Mimo jiné umožní klientovi sdělit svůj postoj k propuštění a další informace, o kterých se klient domnívá, že jsou pro rozhodnutí soudu důležité.

Spolupráce klienta s probačním úředníkem je dobrovolná, její zahájení se děje na základě vlastní iniciativy, a to prostřednictvím tzv. „Podnětu ke spolupráci s Probační a mediační službou“, o který si může klient požádat u svého vychovatele. Proces zpracování stanoviska je náročnou záležitostí, a proto vyžaduje i dostatečnou časovou rezervu. Z tohoto důvodu je nutné začít spolupráci nejméně tři měsíce před termínem podmíněného propuštění. Další podmínkou je motivace klienta a jeho upřímná snaha žít řádným životem, proto během spolupráce dochází k ověřování a k analýze sdělených informací.

Pro samotného klienta je zpracování stanoviska výhodné v tom smyslu, že se na něm může podílet spolu s probačním pracovníkem. V průběhu spolupráce

dochází ke společným schůzkám ve věznicích, kdy klient a pracovník probírají otázky spojené s trestnou činností, postojem odsouzeného klienta ke spáchaným skutkům, motivaci žít řádným životem a celkovou připravenost klienta žít ve „světě bez mříží“. Neméně důležitý je i postoj k poškozenému, kterého rovněž může probační pracovník během spolupráce oslovit. V tomto smyslu se také hledí na to, jaké konkrétní kroky již odsouzený klient ve vztahu k poškozenému učinil, např. zda-li hradí škodu nebo poslal-li poškozenému omluvný dopis.

Konzultace s klientem však nejsou jediným zdrojem probačního pracovníka. Jinými zdroji, které může pracovník využít, jsou například osobní spis klienta, jeho spisová karta či konzultace případu s dalšími pracovníky věznic (vychovatelem, speciálním pedagogem, psychologem).

Obvykle probační úředník kontaktuje i rodinu odsouzeného, aby zjistil, jaké je sociální zázemí klienta po návratu z vězení a zda-li návrat klienta do rodiny neznámá hrozbu pro něj i rodinu samotnou. Cílem čerpání těchto informací je především snaha probačního pracovníka vyhodnotit dvě rizika, tzv. riziko recidivy (tj. riziko opakování trestné činnosti) a riziko újmy (tj. ublížení oběti trestného činu). Na základě zhodnocení rizik pak probační úředník může soudu doporučit podmíněné propuštění klienta, ale také zamítnutí žádosti o podmíněného propuštění.

Střední cestou může být návrh probačního pracovníka na **uložení dohledu probačního úředníka při podmíněném propuštění**, a to v případech, kdy uložení dohledu dokáže minimalizovat zjištěná rizika. Dohled je například vhodný i pro klienty, kteří se obávají svého selhání v průběhu zkušební doby, tedy toho, že nedokážou zvítězit sami nad sebou. Průběh dohledu je individuální, tzn. že reaguje na konkrétní problémy a situaci klienta. Zpravidla však platí, že se jedná o pravidelné konzultace s probačním úředníkem, kdy je klient motivován k vedení řádného života. Výstupem této spolupráce jsou zprávy o průběhu dohledu, které se soudu zasílají v pravidelných intervalech.

Závěrem bych rád ještě jednou podotknul, že spolupráce s PMS ČR při zpracování stanoviska k podmíněnému propuštění je dobrovolná a velmi záleží i na vlastní aktivitě klienta, jak se postaví ke své trestné činnosti a ke svému životu. Pokud se klient rozhodne jít cestou řádného života, pracovníci Probační a mediační služby mu k tomu budou všemi směry nápomocni.

Jan Hrubeš,
probační úředník,
PMS ČR Chomutov

Zajímavosti

vážně

Tuberkulóza se stále objevuje !

Tuberkulóza patří mezi nejstarší nemoci. Do konce 80. let 20. století postupně počet onemocnění TB klesal a od této doby začal zejména v rozvojových zemích opět stoupat.

ČR je řazena mezi země s příznivou epidemiologickou situací, v r. 2005 klesl celkový počet nahlášených onemocnění TB u nás pod 1000 případů.

Co je to tuberkulóza?

Je to infekční onemocnění způsobené tuberkulózními bacily, přenáší se vzduchem, nemocný s plicní TB vylučuje tyto bacily při kašli, kýchní, mluvení nebo zpěvu.

TB může postihnout různé orgány, nejčastější je ale plicní forma.

Jak se projevuje ?

Může probíhat zcela bez příznaků, zejména v časném stádiu.

Většinou je to nenápadný nástup a postupně zhoršování příznaků - zejména kašel (trvalý, dráždivý, zpočátku suchý, postupně s vykašláváním hlenů a krve).

Pacient s TB postupně hubne, má zvýšenou tělesnou teplotu, která ale nepřesahuje 38°C.

V noci se silně potí, celkové příznaky jsou: únava, malátnost, slabost.

Jak se nemoc léčí ?

Léčba je dlouhodobá - nejméně 6 měsíců a je zákonem uložena povinnost podrobit se léčbě!

V ČR se provádí očkování proti TB u novorozenců, znovu pak v 11 letech. I očkovaný jedinec se však může tuberkulózou nakazit.

Prevence ve vězeňském prostředí:

Při podezření na výše uvedené příznaky informujte vězeňský personál (bude provedeno vyšetření včetně potřebných testů)

Důslednou prevenci uskutečňují lékaři při vstupu vězně do věznice v rámci vstupního vyšetření - toto obnáší:

- identifikovat a správně zacházet s lidmi, kteří mají TB
- nacházet osoby, které byly v kontaktu s TB
- testovat vysoce riskantní skupiny na nález TB a zajistit dokončení léčby

Něco málo o žloutence...

Co je žloutenka?

Žloutenka (hepatitida) je virové onemocnění, které postihuje játra.

Typy žloutenek:

Všechny typy se dají přenést krví, tzn. i použitou jehlou !

Každý typ má svoji inkubační dobu - tedy čas, kdy je již člověk nakažený, ale nemá ještě obtíže - již v této době je nakažený člověk infekční.

U většiny nakažených nevzniká žluté zbarvení kůže, onemocnění se pozná pouze řádným vyšetřením a testy.

Typ A - se přenáší zejména prostřednictvím špinavých rukou, ale i krví nebo pohlavním stykem.

Příznaky: mohou nejprve připomínat chřipku - únava, nechutenství, slabost, zvýšená teplota, - možnými příznaky jsou tmavá moč a světlá stolice, zažloutlé bělmo a kůže.

Proti žloutence typu A lze očkovat, tento typ většinou nepřechází do chronického stádia, léčí se však dlouhou dobu, léčba vyžaduje hospitalizaci, izolaci, úplný tělesný klid a dietu.

Typ B - nebezpečí nákazy představují nekvalitní tetovací a piercingová studia, společné užívání zubních kartáčků, holicích strojků, přenáší se také pohlavním stykem.

Žloutenka typu B vede často k poškození jater.

Proti žloutence typu B lze očkovat, od r. 2000 se v ČR očkovají děti plošně.

Typ C - se přenáší hlavně krví, obvykle přechází v chronické stádium, je nebezpečná.

Zánět jater, který ohrozí život člověka, se může vyvíjet i desítky let.

Nejohroženějšími jsou narkomani, kteří si drogu píchají, rizikové je i tetování a piercing, přenáší se také sexuálním stykem. Je možné se také nakazit společným užíváním zubních kartáčků, holicích

strojků atd.

Při tomto typu žloutenky se vůbec nemusí objevit žlutavé zbarvení.

Proti žloutence typu C nelze očkovat.

Jak se dá proti žloutence chránit?

Dodržováním těch nezákladnějších pravidel: mytím rukou před jídlem, po použití WC, konzumací nezávadných potravin a vody. Nejlepší je vyhnout se rizikovým činnostem: nepíchat si, když už bereš, tak mít všechno svoje. Nakazit se můžeš i pohlavním stykem - spolehlivá ochrana proti žloutenkám je kondom.

SMS - nová funkce „pevné linky“

Služba SMS umožňuje odeslání a příjem SMS zpráv z SMS telefonů, terminálů z aplikace eSMSkátor na pevné telefonní lince. Pokud SMS odešlete na klasický telefon, bude zpráva přečtena přes aplikaci „Text to Speech“, případně doručena do hlasové schránky.

Přijem a odeslání SMS

- o 160 znacích na pevnou linku v podobě textu nebo převodu na hlas
- odeslání na e-mail nebo na fax
- do všech mobilních i pevných sítí včetně zahraničí
- příjem SMS odeslaných z mobilní do pevné sítě

Služba je určena pro: zákazníky s pevnou nebo digitální linkou, zákazníky se SMS koncovým zařízením podporujícím psaní, odeslání a příjem SMS, pro uživatele aplikace eSMSkátor (pouze odeslání SMS), pro zákazníky, kteří mají aktivovanou službu CLIP (zobrazení čísla volajícího).

Pozn.: Bez funkční služby CLIP lze SMS v textové podobě odesílat, příjem SMS je však možný pouze v hlasové podobě.

Volejte jednu minutu zdarma, zaplatí to Kvído

Jako první z českých telefonních operátorů zavedla společnost Telefonica O2 možnost volání zdarma. A to výměnou za poslechnutí reklamního spotu. Funguje to jednoduše, i když to přináší trochu nepohodlí. Po vytočení čísla 829 829 829 na službu „Platí to Kvído“ z mobilní, ale i z pevné sítě Telefonica O2 České republiky je telefonující upozorněn, že po zadání telefonního čísla vyslechne krátký reklamní spot. Pozor, číslo, které voláte, je dobré si pamatovat nebo ho mít napsané na papírku. Nelze totiž po vytočení 829 829 829 ještě listovat mezi kontakty v mobilu. Po zvolení čísla si volající vyslechne reklamu v délce 10-15 vteřin a pak je následně přepojen na volané číslo. Pokud se nedovolá, získává ještě druhý pokus, tentokrát již bez reklamy. V případě neúspěchu volná minuta propadne. V opačném případě proběhne bezplatný hovor. Ten je po 45 vteřinách přerušen s následným upozorněním, že budete končit. V této chvíli je dobré se s volaným účastníkem rozloučit.

Počet volání je limitován na deset zavolání týdně z jednoho telefonního čísla. Pokud se ovšem zaregistrujete na webových stránkách www.zaplatitokvido.cz, můžete tuto službu využívat během každého týdne dvacetkrát.

Zajímavosti (lehko)vážně

Za co utrácení peníze milionáři?

1. Vlastní ostrov či město.

Velkou módou je koupě vlastního ostrova, který je movitým majitelům útočištěm před okolním světem. Například v r. 2006 si Mel Gibson za 252 milionů korun koupil ostrov Mago Island v souostroví Fidži. Zpěvák Ricky Martin zaplatil za ostrov 176 milionů korun.

Herci se při výběru svého ostrova velmi rádi inspiroují také snímky, v nichž hráli. Například Johnny Depp se při natáčení Pirátů z Karibiku zbláznil do kokosových palm a teplého moře. Nelenil a za 65 milionů korun si pro sebe a svou milou Vanessu koupil ostrov Little Hall 's Pond Cay.

J.Deppovi s výběrem ostrova radil jeho herecký kolega Marlon Brando. Ten měl s ostrovem značné vlastní zkušenosti. Po natáčení Vzpoury na Bounty si totiž koupil také ostrov v korálovém souostroví Tatiaroa ve Francouzské Polynésii. A aby nebylo bizarních pikantností dost, Brando v roce 2003 přepsal část ostrova na svého důvěrného přítele a zaručil mu na něm doživotní útočiště. Tím skvělým přítelem, který schovávačku skutečně potřebuje, není nikdo jiný než Michael Jackson.

Někdejší hvězda erotického snímku Devět a půl týdne Kim Basingerová byla ještě náročnější. V roce 1989 koupila rovnou celé malé městečko Braselton v Georgii. Chtěla z něj udělat turistickou atrakci s filmovým festivalem a studii, jakýsi druhý Hollywood. Jenže už o čtyři roky později ho musela prodat, protože se po prohraném soudu ocitla na mizině.

2. Auta a letadla.

Larry Ellison sice šéfuje softwarové firmě Oracle, ale v soukromí se stále chová tak trochu jako malý chlapec. Je známý tím, že rád létá ve své italské stíhačce Marchetti a tryskovém letadle Gulfstream.

Jachta Katana patří k nejlepším plachetnicím světa. Vlastní ji Larry Ellison.

Když se ale doslechl, že si i jeho rival Bill Bates koupil svůj vlastní tryskáč, rozhodl se, že musí mít něco navrch. Nelenil

a koupil si ruskou stíhačku Mig-29. K jeho velkému zármutku mu však úřady nepovolily tento stroj dovézt do Spojených států.

Slabostí pro výjimečné stroje je známý i nejbohatší panovník planety, brunejský sultán. Jeho majetek se odhaduje na 450 miliard korun a získal ho díky obrovským zásobám ropy ve své zemi. „Vozový“ park sultána tvoří šest malých letadel, jeden boxing (vybavený zlatým nábytkem) a dvě helikoptéry.

Největší spotřeba piva na jednu osobu

Nejvíce piva na jednu osobu za rok se vypije v České republice - 162 litrů. Na druhém místě jsou Irové se 136 litry, následují Němci a Rakušané. Každý obyvatel na světě vypije podle studií asi 20 litrů piva za rok.

Nejpomalejší srdeční tep u savce

Plejtvak obrovský má patrně nejpomalejší tep ze všech savců, jeho srdce udeří pouze 8x za minutu.

Nejstarší známý živočich

Škeble vytažená u Islandu je asi nejstarším objeveným žijícím zvířetem. Její věk se odhaduje na 405 až 410 let. Věk škeble spočítali vědci z Bangorské univerzity v severním Walesu podle prstenců na její lastuře.

Murphyho zákon:

Může-li se něco pokazit, pokazí se to.

Z čehož vyplývá:

1. Nic není tak snadné, jak se zdá.
2. Všechno trvá déle, než před-

pokládáme.

3. Může-li se pokazit více věcí, bude to ta, která napáchá nejvíce škody.
4. Necháme-li věcem volný průběh, půjde to od desítky k pěti.

Murphyho zákony

5. Každé řešení přináší nové problémy.

6. Proti blbům není ochrany, jsou příliš vynalézaví.

Murphyho filozofie:

Usmívejte se. Zítřka bude hůř.

Bolingův postulát:

Cítíte-li se skvěle, buďte bez obav. To přejde.

Chrisova poznámka:

Vždycky je třeba obětovat něco, co chceme, kvůli něčemu, co chceme více.

Beifeldův princip:

Pravděpodobnost, že mladý

muž narazí na přívětivou dívku, po jaké celý život toužil, se stupňuje v tomto pořadí:

1. je-li s ním dívka, s níž právě chodí,
2. je-li s ním manželka,
3. je-li s ním přítel atraktivnějšího zevnějšku a postavení.

Bocklageův zákon:

Kdo se směje naposled – tomu zřejmě váš vtip nedošel.

Zdroj: *Murphyho zákon*, Artur Bloch, Nakladatelství Svoboda, 1996

SOUTĚŽ

Vyhodnocení soutěže

V minulých číslech občasníku jsme vás vyzvali k zasílání návrhů na nový název tiskoviny.

Do soutěže se zapojilo celkem 183 čtenářů z 18 věznic. Pracovníci o.s. MOSTY vylosovali tyto výherce soutěže:

- Luboš – Věznice Příbram - „Na druhé straně“,**
- Libor – Věznice Příbram „ Ztraceni“,**
- Roman – Věznice Příbram „Přes palubu“,**
- František – Věznice Ostrov „Křižovatka“,**
- Stanislav – Věznice Ostrov „ Fénix“,**
- Bohumil – Věznice Ostrov „Nanovo“,**
- Bohuslav – Věznice Nové Sedlo „Bastila“,**
- Vladislav – Věznice Všehrady „Podsvětí“,**
- Jakub – Věznice Kynšperk nad Ohří „Rady za dveřmi“,**
- Jan – Věznice Příbram „Škola životem“.**

Všem jmenovaným zašleme se souhlasem vedení věznice drobné ceny.

Děkujeme všem zapojeným i dopisovatelům za jejich příspěvky. Přes řadu nápaditých typů na název jsme se rozhodli prozatím zůstat u původního „neutrálního“ názvu. Vzhledem k ukončení projektu Šance (8/2008) bude následovat delší přestávka do vydání dalšího čísla občasníku. Budeme hledat zdroje finančních prostředků, které nám umožní v započaté redakční práci pokračovat.

**Za Koalici Šance
pracovníci redakce Vězeňského občasníku.**

Vězeňský občasník